

em
OOZ
ions

**“Indumentarista Oficial de la Fallera Major Infantil i
Cort d’Honor Infantil de la FJFS 2018, 2019 i 2023,
i de la Fallera Major i Cort d’Honor de la FJFS 2024”**

A L'antiga

Roba Tradicional

Juan Vicente Solaz Giménez

C/ Concepció Arenal, 25 baix - Port de Sagunt

96.267.87.67 - 616.67.14.75

Edita: A.C. Falla Luis Cendoya

Coordinació: Antonio José Fresno, Imanol Alcaide, Héctor Martínez, César Rubio i Raquel Bernal

Coordinació publicitària: Miriam Adrián

Col·laboracions literàries: César Rubio-Belmonte, Teresa Aparicio Matallín, Julia Palanca Benito, Nerea Barros, Sofía P. Jordán, Teresa Broseta, Paula Cordente, Imanol Alcaide i David Cubedo

Crítiques monuments: Adrià Benet

Poesies: Laura Victoria Rey, María Martínez i Carla Mas

Revisió de textos: Gabinet de Promoció del Valencià de l'Ajuntament de Sagunt

Fotografies: Emilio Rubio, Antonio José Fresno i Carmen Guillén

Portada: Mª Elena Martínez

Maquetació: Eureka Soluciones

Il·lustracions: M.ª Elena Martínez, Fran Martínez, Alba de Luna, Susana Calzadilla, Pau i Xavi Molina Pons, Laia Arnau i Eureka Soluciones

Edició: 250 exemplars

Dipòsit legal: V-3546-2018

“Este llibret participa en els Premis de les Lletres Falleres”

“Este llibre participa en la convocatòria dels premis de la Generalitat Valenciana per la promoció i l'ús del valencià de l'any 2025”

Pots descarregar el nostre llibret i consultar-lo mitjançant un lector de codis QR en el teu mòbil

AJUNTAMENT DE SAGUNT

D | Diputació
V de València

ÍNDEX

PRÒLEG Pàg.4

SOM LUIS CENDOYA Pàg.6

PART LITERÀRIA Pàg.50

- **“ESBOZOS PER A LA NOSTÀLGIA”.**
EL RASTRE DELS PRIMERS MONUMENTS FALLERS DE LA FALLA LUIS CENDOYA EN L’HEMEROTECA FALLERA (1927-1931).
César Rubio-Belmonte / *Professor i investigador de cultura popular*
- **LA SALUT MENTAL EN EL 7É ART.**
Nerea Barros / *Actriu i directora*
- **SALUT (MENTAL) I PRODUCCIÓ.**
Sofía P. Jordán / *Productora de cinema*
- **PENSE EN FALLES I SOC FELIÇ.**
Teresa Aparicio Matallín / *Fallera Major de la FJFS 2025*

EMOZIONARI FALLER Pàg.80

PART LITERÀRIA INFANTIL Pàg.96

- **LA MILLOR VISITA.**
Teresa Broseta / *Escriptora*
- **CONTES D'EMOCIONS.**
Paula Cordente / *Mestra*
- **EL MEU VIATGE EMOCIONAL.**
Julia Palanca Benito / *Fallera Major Infantil de la FIFS 2025*
- **EMOCIONS AMB LA MÚSICA.**
La Caixeta Musical
- **EL CAMÍ DE LES EMOCIONS MÀGIQUES.**
Imanol Alcaide Pérez / *Mestre*

RECORDS EN FOTOGRAFIES Pàg.132

SOCIS I SOCIS D'HONOR Pàg.162

COL-LABORADORS Pàg.164

PROGRAMA D'ACTES Pàg.165

GUIA COMERCIAL Pàg.166

**PRÒ
LEG**

A principis del segle XX, l'escriptor estatunidenc Lyman Frank Baum publicava un dels llibres de literatura infantil més coneguts i editats de tot el món, El meravellós mag d'Oz, peça mestra que ha sigut traduïda en nombrosos idiomes. Dorothy, l'Espantaocells, el Lleó Covard i l'Home de Llanda són alguns dels grans protagonistes d'esta història que també ha sigut portada al cinema, musicals inclosos.

Esta obra mestra de la literatura infantil, realment ens parla sobre la valentia moral i posa de manifest valors com l'amistat, la família, el coratge, la tendresa o la comprensió i, d'esta manera, tant xiquets com adults, poden aprendre després de la seua lectura que el viatge, qualsevol viatge, és un símbol de la transformació de la persona.

emoZions

Les emocions també són una part essencial de la festa fallera. En tan sols un exercici, i fins i tot en tan sols un acte, podem passar dels nervis i l'alegria immensa a plorar d'emoció passant per riure sense parar o la desil·lusió per un premi no aconseguit. Les emocions formen part de la vida i de les persones però les emocions falleres són molt especialment significatives per als qui vivim activament la festa josefina.

Acompanya'ns a descobrir a través de les pàgines d'EmOZions eixe camí de rajoles grogues de les vivències i sentiments pel qual passem tots els fallers i falleres al llarg de tot un any.

SOM LUIS CEN DOYA

A.C. Falla Luis Cendoya 2025

HÉCTOR SANCHO MUNUERA

Presidència 2025

Des d'aquesta pàgina, vull dirigir-me a tots vosaltres per demanar-vos que disfruteu units i participeu de la festa fallera amb la nostra gran família cendoyina.

Enguany torne a la presidència de la nostra comissió. Espere poder estar novament a l'altura d'allò que Luis Cendoya representa per la seua història i, en especial, per la seua gent.

Aquests dies de març culminarà el treball d'un any en què tots heu aportat esforç i, sobretot, hores de la vostra vida i les vostres famílies per garantir la continuïtat d'aquesta festa que tantes emocions ens trasllada.

M'agradaria donar les gràcies, en especial, a tots els socis i col·laboradors, a l'executiva pel seu treball i a tota la comissió de l'Associació Cultural Falla Luis Cendoya.

Sense res més a afegir, us deixe amb un llibret ple d'emocions i sentiments on us mostrem tota la nostra festa i el treball que hi ha darrere d'ella.

Una forta abraçada i bones festes falleres.

CO MIS SIO ADULTA

A.C. Falla Luis Cendoya 2025

COMISSIÓ ADULTA

FALLER D'HONOR *Ramón Allueva Domínguez*

PRESIDÈNCIA

Héctor Sancho Munuera

VICEPRESIDÈNCIA 1ª

Francisco José Martínez Munuera

VICEPRESIDÈNCIA 2ª

Eduardo Benet Cases

VICEPRESIDÈNCIA 3ª

Juan Vicente Solaz Giménez

VICEPRESIDÈNCIA 4ª

Benjamín Sancho Munuera

VICEPRESIDÈNCIA 5ª

Antonio José Fresno Sanchis

VICEPRESIDÈNCIA 6ª

Adrián Benet Prats

VICEPRESIDÈNCIA 7ª

Inés Fabra Marzo

VICEPRESIDÈNCIA 8ª

Francisco José Martínez Maravilla

ADJUNT A LA VICEPRESIDÈNCIA 1ª

Salvador Sebastiá García

ADJUNTA A LA VICEPRESIDÈNCIA 2ª

Arantxa Gil Pérez

ADJUNTA A LA VICEPRESIDÈNCIA 2ª

María Catalá Berná

ADJUNTA A LA VICEPRESIDÈNCIA 3ª

María Martínez García

ADJUNT A LA VICEPRESIDÈNCIA 4ª

David Sánchez Barrachina

ADJUNT A LA VICEPRESIDÈNCIA 5ª

Héctor Martínez Zaballos

ADJUNT A LA VICEPRESIDÈNCIA 6ª

Agustín Albalat Paredes

ADJUNT A LA VICEPRESIDÈNCIA 7ª

Pablo Requena Ballester

SECRETARIA GENERAL

Radoika Ortiz Aleixandre

SECRETARIA DE CENSOS I RECOMPENSES

Nadia Ortiz Aleixandre

**ADJ. SECRETARIA DE REGLAMENT,
ACTES I ESTATUTS**

Mª José Martínez Martín

ADJ. SECRETARIA PUBLICITAT I SOCIS

Miriam Adrián Pérez

COMPTADORIA

Laura Maravilla Rodríguez

VICECOMPTADORIA

Silvia Montesinos Soto

DELEGACIÓ DE CULTURA

Noemí Anreus Molina

DELEGACIÓ DE CULTURA

Thalia Anreus Molina

DELEGACIÓ D'ESPORTS

Héctor Navarro Martínez

DELEGACIÓ D'ESPORTS

Hugo Benet Sánchez

DELEGACIÓ DE COMISSIÓ FEMENINA

Marga Sánchez Aleixandre

DELEGACIÓ DE COMISSIÓ FEMENINA

Rosa María Requena Fresno

DELEGACIÓ DE CASAL

Daniel Martínez García

DELEGACIÓ DE CASAL

Adrián Izquierdo Martínez

DELEGACIÓ DE CASAL

José Javier Landete López

DELEGACIÓ DE FESTEJOS

Antonio Andrés Sánchez

DELEGACIÓ DE MANTENIMENT

José María Fernández Ortín

DELEGACIÓ DE MANTENIMENT

Iván Cazorla Carretero

DELEGACIÓ DE LLIBRET

Imanol Alcaide Pérez

DELEGACIÓ DE LLIBRET

César Rubio Belmonte

DELEGACIÓ DE XARXES SOCIALS

Sara Adrián Martín

DELEGACIÓ DE XARXES SOCIALS

Valeria Heredia Margarit

VOCALS

Adrián Comas García
Adrián Izquierdo Valera
Adrián Navarro Martínez
Aitana Casado Ferruses
Aitana Fernández Martínez
Aitana Mas Martín
Aitana Sanchis Barba
Aitor Sánchez Partida
Alba Gámez Tomás
Alberto Soria Carrasco
Alfredo Martínez de Asís
Alejandra Company Caballero
Alicia María Miñarro Jordán
África Mellado Muñoz
Amado Vicente García
Amparo Baeza Esteban
Amparo Ballester Escobar
Amparo Gómez Olmos
Ana Amparo Candel Igual
Andrea Martín Zarzoso
Andrea Tormo Hernández
Ángel Ortiz Calvo
Ángela Lucía Nisa
Ángela Ortiz Serrállez
Antonio Andrés Micó
Antonio Fresno Ortiz
Antonio Garrido Viana
Antonio Verdugo Ballester
Antonio Vicente Sánchez Aleixandre
Astrid Morató Fonfría
Athenea Ortiz Serrállez
Aurora Moreno Martín
Beatriz Fuertes Martín
Begoña López Mauri
Belén Bautista Pérez

Borja Muñoz Torres
Brando Boix González
Brianda Victoria Boix González
Bruno Cosín Sebastián
Carmen Borrás Cerezuela
Carla Mas Fuertes
Carlos Checa Bujeda
Carlos Espinosa Andreu
Carlos Saúl Morales Sanchis
Carlos Rubén Munera Gimeno
Carolina García Osca
Carolina Molina Hijano
Claudia Carrillo Vayá
Cristina Cócera García
Cristina Díaz Sánchez
Cristina Flórez Amorín
Cristina Romera Ballester
Cristina Solaz Giménez
Daniel Casino Ballesteros
David Comas Navarro
David Sebastián García
Elena Zaballos García
Elisa Maravilla Rodríguez
Emilia Ballester Jurado
Emilio Rubio Villanueva
Encarna Sánchez Salinas
Enri Olmos Saus
Enrique Joaquín Tur Carretero
Estefanía Caballero Pérez
Eugenio Romera Pernias
Eva Graullera Peris
Eva Navarro Flórez
Fanny Celina Arce
Gema Salvador Vázquez
Guillermo Martínez Ballester

Gustavo Tormo Domínguez
Hugo Tarancón Tomás
Inés González Moya
Inés Lázaro Sola
Irene Garrido Recio
Iris Tomás Parrilla
Iván Martínez Montesinos
Javier Morales Ático
Jorge Albalat Luengo
José Antonio Martínez Sánchez
José Luis Soriano López
José María Mas Muñoz
José Ramón López Molina
José Vicente Aparicio Blasco
José Vicente Morales Gimeno
Juan Baeza Borrás
Juan Carlos Requena Fresno
Juan Francisco Sebastiá García
Juan Carlos Nuss
Juan Carlos Rey Ballester
Laura Albalat Paredes
Laura Carratalá Gijón
Laura López Gómez
Laura Victoria Rey Sánchez
Lourdes Lázaro Sola
Lucía Garrido Recio
Mª Ángeles Ballester Escobar
Mª Ángeles Fernández Carreño
Mª Antonia Albalat Paredes
Mª Carmen Torres Vaquero
Mª Elena Martínez Zaballos
Mª Jesús Luengo Cervera
Mª José Esteban Gómez
Mª José Hernández López
Mª José Recio Pinós
Mª Pilar Muñoz Romero
Mª Pilar Sánchez Abad
Mª Pilar Sanchis Martín
Mª Teresa Carrascosa Gómez
Mª Teresa Matallín Aleixandre
Mª Teresa Pascual Escalona
Mª Teresa Olmos Saus
Manuel Adrián Pérez

Manuel Requena Fresno
Mar Moya Barba
María Albalat Luengo
María Clemente Marín
María Serrano Cuesta
Marina Morales Lázaro
Marivi Sanchis Martín
Marta Segura Rivas
Marta María Valera Sabater
Mercé Bonanad Bernal
Milagros Munuera Romera
Minerva Camacho Baeza
Miriam Sánchez Pérez
Montse Sánchez Aleixandre
Nerea Pinilla Salcedo
Nuria Hernández Pérez
Ofelia Morillas Piera
Óscar Sánchez Partida
Pedro Mas Muñoz
Pablo Julián Cuesta García
Pablo Morales Sanchis
Pablo Navarro Flórez
Patricia Romera Ballester
Pau Bernet Sánchez
Paula Checa Bujeda
Paula Mª Solaz Gil
Rafael Javier Gay Martínez
Ramón Martínez Fayos
Raquel Bernal Guerrero
Rosabel Martín García
Salvador Casanoves Huesca
Salvador Sánchez Martínez
Sara Asensi Martínez
Sandra Rodríguez Moral
Sofía Catalá Pereira
Teresa Aparicio Matallín
Vicente Santibáñez Arres
Vicente José Catalá Zálvez
Victoria Alonso Sandoval
Yaiza Camacho Baeza
Zoe Benet Fabra
Zoe Rubio Mellado

BRIANDA VICTORIA BOIX GONZÁLEZ

Fallera Major 2025

Hola, Bri. Què tal estàs? Mira al teu voltant.
Davant de tota la teua família, amics i la teua comissió.
Et trobes radiant i plena d'il·lusió.

Vivim en un somni des que vas mencionar
que t'agradaria ser fallera major.
I el 2025 ha sigut l'any triat
per a representar la teua benvolguda comissió.

Gràcies als teus pares i al teu tete, que amb tu passejaran.
Donant-te la mà en cada pas que vulgues donar.

Si mires al cel hi ha persones que mai oblidaràs.
Segur que els teus iaïos estaran molt orgullosos d'acompanyar-te
dins del teu grandios cor en aquest dia tan especial.

Bri, què dir de tu, dones vida per on passes.
Quan arribes al món de la gent, entregues el teu cor sense voler.
Cuidant tot allò que t'envolta.

Quantes vegades, estimada amiga, hem fantasiat
pels carrers de la nostra contornada,
que algunes de les nostres amigues era la nostra representant
portant la senyera al seu costat.

Avui comença aquesta gran aventura,
que tants anys portem somniant.
No obledes les tres personetes que compartiran amb tu
aquest somni tan desitjat.

Ells són Marina, Álvaro i Héctor,
que el teu somriure t'han furtat.
L'equip al complet on junts
viureu grans moments.

El regnat ha començat fort.
Events rere events has fet una gran unió,
coneixent noves persones que ja són part de la teua vida.

Tanca fortament el ulls.
Agafa la clau del teu regnat,
mai perdes aquesta il·lusió.
Perquè, per fi, podem dir amb decisió
que la falla Luis Cendoya ja té fallera major.

María Martínez i Laura Rey

RECOMPENSES

A.C. Falla Luis Cendoya

BUNYOL I MASCLLET *de Coure*

Alejandra Company Caballero
Hugo Tarancón Tomás
Mª José Esteban Gómez
Salvador Casanoves Huesca
Sara Asensi Martínez

MASCLLET *d'Argent*

Antonio Garrido Viana
Carlos Espinosa Andreu
David Comas Navarro
Juan Carlos Nuss
Mª José Hernández López
Mercé Bonanad Bernal
Nerea Pinilla Salcedo
Paula Checa Bujeda
Sara Adrián Martín
Valeria Heredia Margarit
Victoria Alonso Sandoval

BUNYOL *d'Argent*

Aitana Casado Ferruses
Fanny Celina Arce
Minerva Camacho Baeza
Óscar Sánchez Partida
Pablo Julián Cuesta García
Silvia Montesinos Soto

MASCLLET *d'Or*

Ángela Ortiz Serrállez
Carolina García Osca
Imanol Alcaide Pérez
Jorge Albalat Luengo

BUNYOL *d'Or*

Brianda Victoria Boix González
David Sánchez Barrachina
Juan Francisco Sebastiá García
Laura Carratalá Gijón
Mª Teresa Carrascosa Gómez
María Martínez García
Salvador Sebastiá García

MASCLLET D'OR *amb Fulles de Llorer*

Adrián Benet Prats
Juan Carlos Rey Ballester

BUNYOL D'OR *amb Fulles de Llorer*

Arantxa Gil Pérez
Laura Maravilla Rodríguez

2025

MASCLET D'OR I DIAMANTS
amb Fulles de Llorer

Radoika Ortiz Aleixandre

BUNYOL D'OR I BRILLANTS
amb Fulles de Llorer

Eduardo Benet Cases
Manuel Adrián Pérez

MASCLET D'OR I DIAMANTS
amb Fulles de Plati

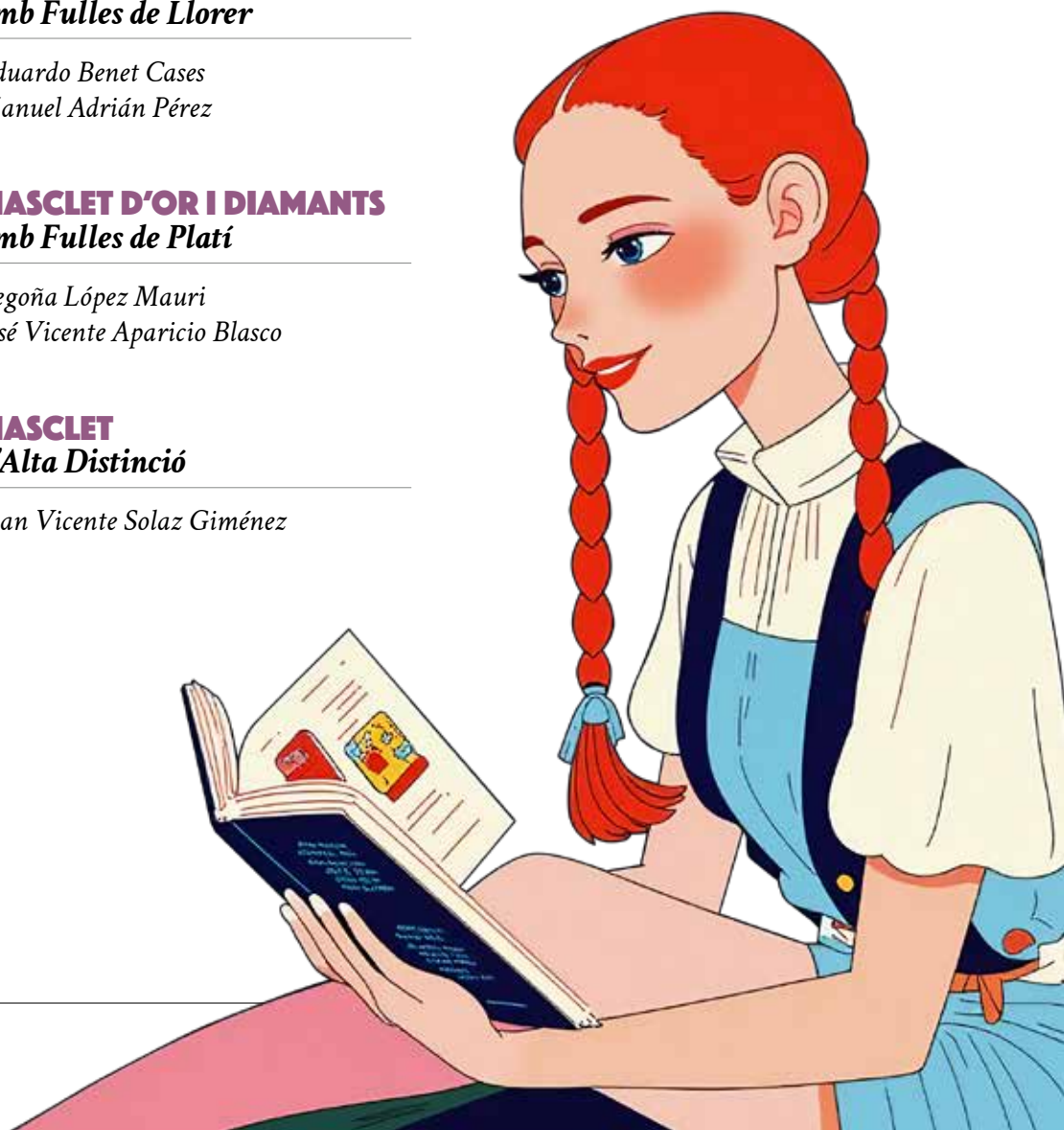

Begoña López Mauri
José Vicente Aparicio Blasco

MASCLET
d'Alta Distinció

Juan Vicente Solaz Giménez

OZ...TIA!

Carlos Carsí

Escena 1: Hugo Morte i els 15 bolets

En aquesta escena, es presenta Hugo Morte, el president de la Federació, que ha estat elegit amb 15 vots en contra. Aquesta situació es representa amb 15 bolets, simbolitzant la discòrdia i la falta de consens dins de la Federació. La crítica es centra en els conflictes interns i les decisions controvertides que estan marcant el seu mandat.

Aquella moneda no sabia
la que anava a liar
15 bolets toquen els nassos
Hugo diu Oz...tia què ha passat?

Federació des de l'inici complicada
comença canviant el Logo
Oz...tia que li arriba
i a les xarxes tot foc i rotllos.

Quinze falles al Port, tretze en Sagunt,
una en Gilet i altra en Faura
i l'orquestra de la crida
Oz...tia! a la plaça de la Glorieta.
Aquesta és la lògica fallera.

Oz...tia una carrera
on serà?
No la busques en el Port
Oz...tia, que no la trobaràs.

Tinc setmana cultural
arriba la inauguració,
i canvie l'hora
que pareix que plou.
Que es fota qui vinga darrere.
Oz...tia Hugo, Oz...tia Teresa
van com cagalló per sèquia.

Falla Gran 2025

Escena 2: Les Bruixes d'Oz

Les bruixes d'Oz representen les falles com a monument immaterial de la humanitat, també com els diferents sectors fallers. També representen les bruixes que provoquen dimissions dins de la Junta.

Les bruixes de les falles, màgia sense acció, monument immaterial, però sense direcció, al final els fallers es pregunten.
Oz...tia per a què val això?

Dins del món faller hi ha bruixes i bruixots.
Dins de la Junta no és una excepció.
Segur que s'ha fet algun encanteri que van "a full" amb les dimissions.

L'Informar Faller, misteriós i discret,
revela secrets, amb un to fester.
Confidències falleres, amb gran emoció,
ens manté intrigats, amb cada revelació.

La bruixa del Nord, viu a Gilet.
La del Sud de Faura és.
A l'oest està la saguntina.
Oz...tia que la que xafa la casa
viu al Port, que està a l'Est.

Metàfora capritxosa.
Entre totes les bruixes
la que acaba xafada,
la que el Port representa.

Escena 3: El Tornado de la DANA

Aquesta escena utilitza la metàfora del tornado de la DANA que va arrasar València per criticar la inoperància política durant la crisi. Es destaca la solidaritat fallera, que va brillar en contrast amb la falta d'acció del govern valencià. Les comissions falleres van ser un far d'esperança i ajuda per al poble afectat.

La DANA arrasà, com un tornado furiós,
la dignitat política, un frau escandalós,
el govern valencià, fent un dinarot,
el poble desolat, en un futur dubtós.

Quan la DANA arrasà, València va plorar,
la política inoperant, al poble va deixar.
Però les falles, unides, van alçar la mà,
solidaritat fallera, un hotel van buidar.

Les comissions falleres, amb força i devoció,
van ser el far en la foscor, la llum en l'horitzó.
Mentre els polítics fallaven, el poble es va alçar,
amb la solidaritat fallera, València va brillar.

Com si fora l'home de llanda actua Mazón
i tot el que fa, és sense tindre cor.
La diferencia cruel és que dins de l'home de llanda,
si que havia amor sense cap cor
i dins del Mazón ni cor, ni amor, ni acció.

Al Vent de Mar estan allotjats
guàrdies que als pobles de la DANA
van cada dia a ajudar.
Valga aquest redolí per a demostrar
tot el que els xics estan treballant.

Escena 4: Vikings i Romans

En aquesta escena, es compara les falles del Port amb les de Sagunt, destacant les diferències en grandiositat i despesa. Es critica la gestió dels recursos, amb les falles de Sagunt gastant més en “pa i circ” que en cultura. També es fa una reflexió sobre la tradició i la improvisació en les activitats falleres.

Quina diferència troba el foraster
entre falles del Port i de Sagunt!
Unes són grandioses
altres dos fustes i tres cartons.

Lògic és que la Crida siga al Moll
més lògic és que l'orquestra
siga per votació a Sagunt,
així mouran els cotxes més de mil fallers
enlloc de cinc-cents.

Els menuts de les falles volen jugar
i sense el futbol sala es van a quedar.
Al final tot s'improvisa
i a tota velocitat a Sagunt cal jugar.
Oz...tia, altra vegada?

En falles vas de festa
de casal en casal.
A Sagunt una orquestra
tant si t'agrada com si no.

Passa pel Port a comprovar
que les falles et donen
més de deu festes per a ballar.

Recuperen una tradició
torna el tro de bac,
però igual el tro es romà
que sols a Sagunt serà.

ENTRE ESCENES

En la dutxa del gimnàs
veus que lo teu entre les cames
no és tant especial.
Oz...tia! de realitat.

Quina redona més bonica!
Es contra les víctimes del terrorisme
Xic, doncs no està mal.
I l'aigua?
No va!
Era barata no?
Oz...tia, quina barbaritat!

Xe tu que monument
A Sagunt?
No... al Port, l'alt forn.
Vaig a vore'l...
Oz...tia, està tancat !!

Oz...tia quins preus
per a llogar una casa!
Ací no s'independitza ningú.
Tots a ca la iaia.

Vas Sagunt. Vols aparcar...
Oz...tia quin pateig
vas a pegar!

Des de la nostra falla
a l'epicentre
allà cap a les huit
si vas en cotxe
Oz...tia al Teide
te toca fer nit.

Oz...tia la ruta!

La ruta del “Bacalao”
acabà en els 90
Oz...tia El Caliza.

La ruta del “Bacalao”
acabà en els 90
Oz...tia La Mama.

La ruta del “Bacalao”
acabà en els 90
Oz...tia La Santa.

La ruta del “Bacalao”
acabà en els 90
Oz...tia El Glam.

La ruta del “Bacalao”
acabà en els 90
Oz...tia El Cocoa.
- Que no que és de crios!
- Ja no!

La ruta del “Bacalao”
acabà en els 90
Oz...tia El Tremendo.
Este sí que el recorde!

La ruta del “Bacalao”
matà molta joventut als 90.
Ara entre tots volen acabar
amb els que queden.
Oz...tia Remember!

COMISIO INFANTIL

A.C. Falla Luis Cendoya 2025

ÁLVARO MARTÍNEZ CATALÁ

Presidència Infantil 2025

PRESIDÈNCIA

Álvaro Martínez Catalá

Alejandra Izquierdo Sánchez

Àlex Rubio Morató

Antonio Verdugo Adrián

Belén Ortega Lázaro

Benjamín Sancho Sánchez

Borja Morales Díaz

Candela Martínez Gómez

Candela Rubio Morató

Carlos Gay Gallardo

Carlos Munera Requena

Carlos Tur Cócera

Carmen Verdugo Adrián

Clara Sancho Sánchez

Claudia Espinosa Reyes

Darío Sánchez Carrascosa

Diego Morales Lázaro

Gonzalo Álvarez Pascual

Irene Rodríguez Ortiz

Javier Landete Albalat

Joan Bernet Sánchez

Jorge Fresno Solaz

Julia Martínez Catalá

Laia Sánchez Carrascosa

Leonor Sánchez Corbasi

Lucía Morales Díaz

Manel Adrián Martín

Manuel Casanoves Esteban

Mar Morillas Piera

María Mas López

María José Casanoves Esteban

Marina Mas Fuertes

Mario Espinosa Reyes

Mario Martínez Gómez

Marta Izquierdo Valera

Martina Requena Ballester

Mateo Benet Sánchez

Noa Belmonte Montesinos

Olivia Aleixandre Ortiz

Pedro Cazorla Fernández

Sergio Mas López

Sofía Chirila

Sofía Comas García

Sofía Sancho Sánchez

Tania Sebastiá García

Yoel Rubio Mellado

MARINA MAS FUERTES

Fallera Major Infantil 2025

Hola Marina. Deixa'm contar-te una història que va ocórrer no fa molt temps.

Va ocórrer en un lloc on els carrers feien olor de pólvora i els cors bategaven al ritme de la música.

En eixe lloc, vivia una xiqueta anomenada Marina, amb un somni tan gran que la despertava tots els matins amb un somriure en la cara.

Mamà! Quan arribarà el meu dia?

No et preocupes, Marina, tot arriba! Li responia.

Ella sempre es fixava en els detalls de les falleres que fins ara l'havien representada. Marina desitjava amb totes les seues forces estar en el seu lloc, gaudir dels monyos, gomines, talons, adreços, el pes de la falda, les llargues cercaviles i milions de coses més, tot això embolicat d'alegria, il·lusió, pólvora, música i sobretot amistat.

Un dia el destí li va somriure i Marina va ser triada per a ser fallera major infantil, la representant dels xicotets. Per a ella tot un orgull que volia gaudir juntament amb la seua gran família fallera.

Per fi arribà el gran dia... (el teu dia Marina). La xiqueta es va posar el seu vestit més bell, amb tela que capturava els raigs del sol i joies que brillaven com els seus ulls emocionats. Al final del dia, quan les llums de la plaça il·luminaven el seu rostre feliç, la xiqueta va saber que per fi havia complit el seu somni.

I ara, estimada Marina, és el teu torn de brillar i mostrar al món la llum que desprems amb la teua energia, il·lusió i felicitat.

I així, amb el cor ple d'orgull i els ulls brillant d'emoció... Marina va respirar profundament i es va preparar per a fer els seus primers passos en un dia que sempre recordarà.

Perquè ara sí, Marina, ja eres dels infantils la màxima representació, ja eres de la Luis Cendoya, la seua xicoteta fallera major!!!!

Carla Mas Fuertes

RECOMPENSES *Infantils*

A.C. Falla Luis Cendoya

DISTINTIU I MASCLLET de Cour

Alejandra Izquierdo Sánchez
Mª José Casanoves Esteban
Manuel Casanoves Esteban
Mar Morillas Piera
Noa Belmonte Montesinos

DISTINTIU d'Argent

Belén Ortega Lázaro
Sofía Comas García

MASCLLET d'Or

Benjamín Sancho Sánchez
Claudia Espinosa Reyes
Diego Morales Lázaro

DISTINTIU D'OR I MASCLLET D'OR amb Fulles de Llorer

Clara Sancho Sánchez
Dario Sánchez Carrascosa
Irene Rodríguez Ortiz
Julia Martínez Catalá
Laia Sánchez Carrascosa

MASCLLET D'OR I DIAMANTS amb Fulles de Llorer

Álvaro Martínez Catalá
Sofía Sancho Sánchez

MASCLLET D'OR I DIAMANTS amb Fulles de Platí

Carlos Tur Cócera
Yoel Rubio Mellado

2025

DE "RALLY" TOT EL DIA EN LA VISITA DE CORTESIA

Antonio Verdugo

Tot comença a la plaça dels cotxes, quan es reuneix la comissió de la Falla Luis Cendoya per iniciar el famós “rally” de la visita de pleitesia. Els fallers desfilen cap a l'autobús, preparats per a un recorregut que els portarà per les falles grans i menudes de la Federació Junta Fallera de Sagunt. Els xiquets, plens d'il·lusió al principi, comencen a veure que les hores es faran llargues i que la diversió, potser, haurà d'esperar.

Dalt l'autobús passen hores,
de poble en poble fent voltes,
els xiquets estan sense forces,
volen fer altres coses.

Els petits han d'anar de falla en falla, sense parar, i el cansament comença a fer-se notar. Les xiquetes, amb ganes de córrer i jugar, també s'enfronten a un altre problema: la falta de banys. Algunes acaben amagant-se darrere d'un arbre, desitjant que el recorregut arribe al final.

Els fa caminar per falles,
sense parar ni descansar,
i amb les cames ja ben cansades,
volen el joc i escapar.

Les xiquetes van patint,
sense lloc per fer pipí,
darrere d'un arbre amagant-se,
i el passeig no té fi!

Falla Infantil 2025

Però quan sona la xaranga, l'ambient es transforma. Els xiquets canten i ballen dins de l'autobús, portant la festa a cada racó, siga a Faura, el Port, Gilet o Sagunt. La nostra fallera major infantil, Marina, i el president infantil, Álvaro, somien amb deixar el protocol i començar un partit de futbol. Malgrat anar vestits de fallers, no poden amagar la seua passió pel baló.

Quan sona la xaranga, ballen,
canten tots dins l'autobús,
amb ritmes que esclaten i ballen,
fan festa, tant a Faura com a Sagunt.

Marina, la fallera major,
amb Álvaro, el president,
volen deixar el protocol,
i fer un gol ben contundent.

La pilota és el seu deliri,
xuten, riuen, sense parar,
fins i tot vestits de fallers,
al futbol volen jugar.

A mig camí el grup comença a tenir fam i, com sempre, algú de la falla porta rosquilletes per al xiquets que mengen amb ganes. Quan tenen set les mares els ofereixen aigua amb un somriure cómplice, perquè saben que si foren els pares l'aigua es canviaria per cassalla.

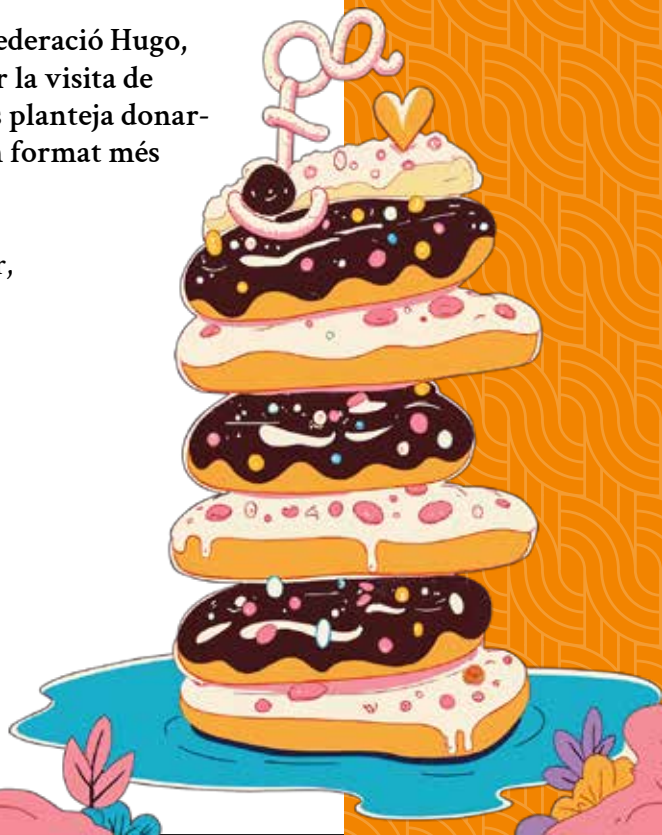
Quan la fam ja es fa notar,
rosquilletes i dolços sense pena,
algun faller els va a donar
i tots contents, amb la panxa plena.

Si els xiquets tenen set,
les mares porten aigua.
Millor que siguen elles,
que els pares els donarien cassalla.

Entre els adults el president de Federació Hugo, que des de xicotet ja volia canviar la visita de pleitesia. Ara, com a president, es planteja donar-li la volta a la tradició i buscar un format més divertit i lleuger per a tothom.

Hugo, que sempre ho volia canviar,
de menut pensava en novetat,
ara president ho pot capgirar,
la *pleitesia*, al seu gust deixar.

La moneda farà
que açò canvie,
Hugo la volta li pegarà
i açò ja no serà un "rally".

Els iaies de la falla també són protagonistes d'aquesta història, convertits en "gàngsters entranyables". Amado, que sempre troba una solució; Salva, "el Sordo", que mai s'entera de res però s'ho passa com ningú; Allueva, volant amb la seua moto i la capa; Pepe, que fuig del futbolí, i Àngel, que canta a viva veu. Juanvi, l'etern jove, s'uneix a la festa sense parar de ballar, i Toni, preocupat per la compra del casal, no deixa de protestar.

Els iaies de la falla
són uns gàngsters entranyables,
cada u amb la seua cosa,
gràcia o manies notables.

Amado és el cap del clan,
amb ell tot queda arreglat,
si hi ha problemes o un mal pla,
ell els deixa tots callats.

Salva, "el Sordo", poc s'entera,
preguntant a tots què passa,
i al final a mi em sembla
que és qui millor s'ho passa!

Allueva va sempre volant
amb la moto i la capa,
i entre núvols es va enlairant,
com un heroi en la nostra falla.

I en Pepe, al futbolí, ni un segon,
no vol boles ni marcadors,
colló, que fa molt de soroll,
i per les claus és el salvador.

Àngel canta amb gran passió,
la veu li ressona amb art,
i a la festa posa emoció,
però no para de cridar fort.

I Juanvi, un vell de repent,
sembla que l'edat li ha arribat,
però amb el cor d'adolescent,
sempre als balls el trobareu plantat.

Toni no para de fumar.
L'home està nerviós
per la compra del casal
i en les reunions protesta de tot.

**I així continua el dia, amb la ruta de
la tapa, les mascletaes improvisades
amb coets, i la compra d'una casa al
costat del casal, que ràpidament es
converteix en "l'hotel" per als xiquets
esgotats.**

Quan el rally arriba a la falla,
comença la festa de casa,
els grans sentats al casal,
els menuts jugant a la plaça.

Els de la pilota
no paren de xutar,
la porta de Samper
van a rebentar.

Pitjor si van amb els coets.
Paquito dona el material,
vinga a ficar paquets
per a fer la mascletà.

Un faller casa ha comprat
just al costat del casal
i els xiquets ja han avisat:
serà hotel per descansar!

Però la festa no acaba ací, perquè els joves també fan les seues, canviant la xaranga i les disfresses, i portant una ruta de tapes que acaba en un espectacle que els majors gaudeixen amb algun problemeta.

Els joves han arribat,
revolució ben plantada,
una xaranga han trobat
que als iaïos no els agrada.

Les disfresses, plomes i cara,
i diners que van volant,
els majors els posen cara,
que el pressupost va pujant!

Ara ruta de la tapa,
amb tapes, tiquets i algun beure,
i si s'allarga la traca,
algú caurà, quin espectacle!

Entre rialles i records, el iaïo president observa com la falla ha canviat. Recorda les malifetes d'altres temps, quan ell mateix era un xiquet que jugava a pilota i feia de les seues.

El iaïo ja ni se'n recorda
de quan era el rei dels trons,
feia malifetes a tot hora,
i ara es queixa dels sorolls!

La dona de l'artista tampoc
s'imaginava que ell faria la falla.
Quan la comissió el triava, ell estava
dormint, arribant tard a la reunió
però convertint-se en l'heroi inesperat.

La seua dona ni ho imaginava,
que ell faria aquesta falla,
quan la comissió l'aprojava,
ell dormia una migdiada!

La comissió deia sí,
la dona deia no,
i al final serà, per fi,
de les menudes, la millor.

Així, entre nostàlgia, rialles i el
toc màgic de la pólvora, la visita de
pleitesia arriba a la seua fi, deixant
records que es convertiran en històries
per a contar durant molts anys.

2025

REPRESENTANTS

A.C. Falla Luis Cendoya 2025

BRIANDA VICTORIA BOIX GONZÁLEZ

Fallera Major 2025

HÉCTOR SANCHO MUNUERA

Presidència 2025

MARINA MAS FUERTES

Fallera Major Infantil 2025

ÁLVARO MARTÍNEZ CATALÁ

Presidència Infantil 2025

PART LITER ARIA

A.C. Falla Luis Cendoya 2025

"ESBOZOS' PER A LA NOSTÀLGIA"

**EL RASTRE DELS PRIMERS
MONUMENTS FALLERS
DE LA FALLA LUIS CENDOYA
EN L'HEMEROTECA FALLERA (1927-1931)**

César Rubio-Belmonte / Professor i investigador de cultura popular

INTRODUCCIÓ

En els últims fotogrames de la pel·lícula *El Mago de Oz* el seu personatge principal, Dorothy, repeteix quasi en trànsit la frase “no hi ha lloc com la llar”. Una afirmació que condensa el significat del que representa la llar: un lloc de familiaritat, un lloc segur, un lloc d’origen..., tot això pot ser la falla, una segona llar, un espai en el qual tot l’anterior pot prendre forma.

I no hi ha llar que no guarde, en algun recòndit racó, entranyables records dels qui conviuen en eixa llar i dels qui van formar part d’aquest i ja no es troben entre nosaltres. Així, un desgastat àlbum de cartó pedra, una llanda de galetes de mantega o, fins i tot, una vella caixa de sabates poden convertir-se en l’improvisat cofre d’un preuat tresor en forma d’antigues fotografies que parlen del nostre passat i desperten en nosaltres una infinitat d’*emOZions* entre les quals preval la nostàlgia.

Però en eixe cofre, quasi sempre, escassegen els records més remots i quan volem saber més dels qui ens van precedir ens veiem obligats a aventurar-nos en una àrdua tasca investigadora per a rastrejar els nostres orígens. Tasca que ens pot oferir molt grates sorpreses o pot descobrir-nos que l’irremeiable pas del temps ha anat difuminant les petjades del nostre passat.

Per tots és conegut que la tradició fallera a Sagunt va tindre els seus inicis en el primer monument que la nostra comissió, la primerencament denominada Falla **Luis Cendoya**², va plantar en el número 52 del carrer Poeta Llombart del Port de Sagunt el mes de març de 1927, fa ja quasi 100 anys. Per tant, rastrejar els primers passos de la nostra comissió, suposa remuntar-se als orígens de les festes josefines a Sagunt i al Camp de Morvedre³.

---

1 Permeten-nos la llicència ortogràfica, malgrat la seua incorrecció, de referir-nos als esbossos com a “esbO-Zos” donada la temàtica d’aquest llibret.

2 En 1929, com es descriu més avall, trobem les dues primeres mencions a la nostra comissió com a Falla Luis Cendoya.

3 La troballa d’un llibret datat en 1924 situa la primera falla del Camp de Morvedre a la localitat d’Estivella tal com apunten recents investigacions de Mesa i Reig (cronista oficial d’aquesta localitat de la Baronia), encara que pel que sembla tal projecte va ser un fet puntual i no va tindre continuïtat en anys successius.

No obstant això, ara com ara, la documentació referida als inicis de la Falla Luis Cendoya és molt limitada⁴. Una fotografia de la junta executiva de l'any 1927, al costat d'un parell de fotografies del monument fundacional, el llibret d'eixa mateixa falla i un esbós d'un monument faller elaborat per Carmelo Roda⁵ per a la nostra comissió a principis dels anys 30; són els escassos retalls que configuren l'àlbum dels records del **primer lustre (1927-1931)** de la història de la nostra falla.

Aquest article pretén ampliar les memòries de la nostra falla recopilant i ordenant allò que ja coneixem i, sobretot, descobrint noves dades i documents gràfics, particularment els “**esboZos**” dels nostres primers monuments, que engrossisquen l'àlbum de la nostra història.

Per a això ha sigut necessari emprendre un llarg viatge materialitzat en un treball de recerca en el qual, rastrejant l'hemeroteca, hem pogut localitzar pàgines dels periòdics de l'època i entranyables esbossos de falles publicats en les revistes falleres, que ja gaudien de gran popularitat a la fi dels anys 20 i principis dels 30, com *Pensat i Fet*, *El Fallero*, *El Buñol*, *El Tio Pep*, *La Donsaina...*, i que mostraven, a propis i estranys, els monuments que competirien cada any, als carrers de València i altres localitats de la regió, per l'atenció i admiració del públic.

I d'eixe viatge que ens remunta als orígens de la nostra segona llar, la falla de la “Plaça dels Cotxes”⁶, us puc contar el següent...

1926. Antecedents

Si bé tots acceptem que 1927 va ser l'any en què es va iniciar la tradició fallera a Sagunt, els treballs d'Emili Lluca ens informen d'un precedent l'any 1926. Dos amics⁷, veïns del Port de Sagunt, interessats a conèixer de primera mà el món de les falles van adquirir diversos elements (“un olla i un bunyol”) en una visita a un taller faller de València que, després de ser plantats al carrer, van ser cremats

---

4 És d'obligada consulta referent a això el treball d'Emili Lluca elaborat per al 75 aniversari de la nostra comissió sota el títol *Història de les falles en el Camp de Morvedre. 1927-2002*.

5 Artista faller, pintor i constructor de carrosses amb tallers a València que té dedicada un carrer a la Ciutat de l'Artista Faller.

6 Nom popular que en el passat va rebre la Plaça Primer de Maig (actual demarcació de la Falla Luis Cendoya) per ser lloc de parada dels autobusos de línia.

7 Antonio Blasco Sanjuan (natural d'Estivella i treballador dels Alts Forns) i Francisco Cervantes López.

el dia de Sant Josep d'eixe any 27 en el que va suposar el baptisme faller del nucli porteny. Lamentablement no existeix cap document gràfic d'eixa improvisada falla que va ser l'espurna que va prendre la flama per a la fundació de la primera comissió fallera del Port de Sagunt, a l'any següent⁸, per part dels dos promotors de la festa als qui es van sumar diversos amics i veïns⁹.

Primera comissió de la Falla Luis Cendoya (1927). Font: Llucca (2002).

1927. El primer monument faller al “Port de Molvedre” i el primer intent segregacionista

El naixement de la festa fallera a Sagunt coincideix amb el primer intent segregacionista per part d'un grup de veïns que, en 1927, pretenen la segregació del nucli porteny. Així, no és d'estranyar que la primera falla, plantada al carrer Poeta Llobart, denunciara les principals mancances del Port i reflectira l'estat d'abandó dels seus carrers.

---

8 A més de Blasco i Cervantes, van constituir la primera executiva: Àngel Xirivella, Bautista López, Antonio Pérez, Àngel Gavarda, Pedro J. Redón, Pascual Gómez i Vicente Rams.

9 Principalment dels carrers Luis Cendoya, Poeta Llobart i Llibertat.

Un llibret d'autor anònim, de 16 pàgines d'extensió amb publicitat inclosa, relata l'"*explicació i relació de la Falla del carrer del Poeta Llombart*" fent una extensa crítica a la situació del barri¹⁰: la falta d'urbanització, el clavegueram, les pestilents olors de l'escorxador situat al mateix barri, la falta d'il·luminació elèctrica als carrers... Complementa la informació aportada en el llibret el publicat per Senent Llácer en el seu article "*Tradició fallera*" publicat en *El Port – Butlletí del Front de Joventuts* en el núm. 16 del 5 de març de 1955¹¹.

Entre els records gràfics més preuats de la nostra comissió fallera es troben dues fotografies en les quals apareix retratat el primer monument plantat l'any de la seua fundació. En ambdues, des de diferents perspectives, es pot apreciar que presidia la falla la figura d'un laminador sobre la banya de l'abundància, del qual eixien els ferros laminats que representaven l'orgull dels habitants del Port de Sagunt.

Falla plantada al carrer Poeta Llombart, 1927.

Font: Web de la FJF

Part de l'executiva de la Falla del Carrer Poeta Llombart als peus del monument faller, 1927. Font: Arxiu Falla Luis Cendoya.

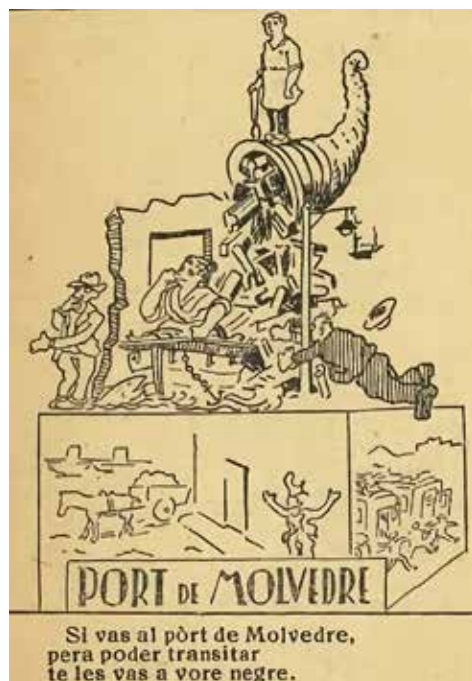
10 Pot consultar-se el contingut complet en el treball de Llucca (2002).

11 Transcrit en Llucca (1996) i Llucca (2002).

La revista *Pensat i Fet*, publicada al març de 1927 amb una bonica portada de Mariano Benlliure, inclou l'esbós de la Falla del *Port del Molvedre* i el seu lema “*Si vas al Port de Molvedre, per a poder transitar te la vas a vore negre*”. Encara que tal publicació no ofereix informació relativa a l'artista de la falla, sabem per Llueca (2002) que va ser construïda pels membres de la comissió, capitanejats per Antonio Blasco, i que els vestits dels ninots van ser confeccionats per les esposes d'aquests. A més, eixa mateixa font ens revela que Francisco Cervantes va ser l'autor dels esbossos i la crítica.

Portada de la revista *Pensat i Fet* de l'any 1927.

Esbós de la Falla del *Port de Molvedre*. Font: *Pensat i Fet*, 1927.

1928. Un parèntesi?

La falta de documentació d'arxiu al costat de la inexistent evidència gràfica ens impedeix assegurar que l'any 1928 es plantara un monument per part de la nostra comissió.

En l'edició de la revista *Pensat i Fet* de 1928 es van publicar un total de set esbossos d'“*Les Falles dels Pobles*” (Villarxant, Mislata, Burjassot, Gandia i Godella), però

no es fa cap referència en tota la revista a cap falla de *Molvedre* o *Port de Molvedre*¹². Per la seua part la revista *El Fallero* va incloure en la seua edició del mateix any fins a 74 esbossos de falles, entre els quals es trobaven els de les falles de les localitats de Villamarxant, Mislata, Gandia o Burjassot, sense incloure cap menció a una falla que es puga relacionar amb Sagunt i/o el Port de Sagunt.

Tals circumstàncies ens poden convidar a pensar que en 1928 va poder donar-se un parèntesi i que no es va constituir la comissió i/o no es va plantar monument faller. Encara que l'absència d'una evidència gràfica en forma d'esbós no és conclouent atés que aquestes revistes no inclouen sistemàticament en tots els seus números totes les falles plantades en totes les localitats.

Portada de la revista *El Fallero* de l'any 1928.

1929. Les primeres mencions a la falla Luis Cendoya i el seu programa de festes

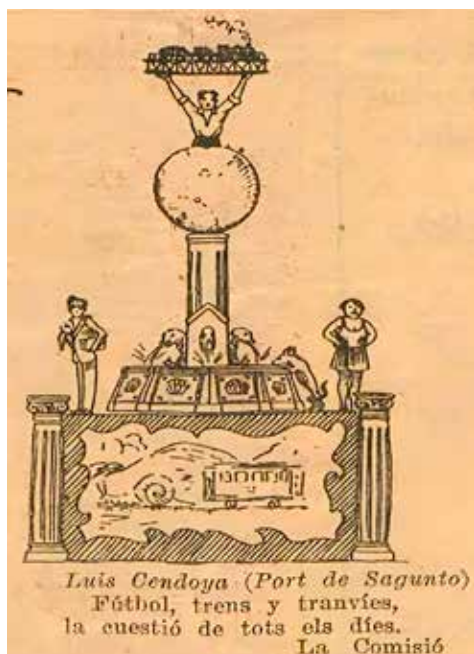
Entre les revistes falleres publicades en 1929 trobem dues evidències gràfiques¹³ que es va plantar una falla al Port de Sagunt sota el lema "*Futbol, trens i tranvies, la cuestió de tots els dies*" i la realització de la qual va ser a càrrec de la comissió.

Mentre que la revista *Pensat i Fet*, en aquest número de 1929, es refereix a la nostra comissió com a *Port de Molvedre*¹⁴, la revista *El Fallero* és la primera que esmenta la denominació de la Falla com Luis Cendoya.

¹² Totes dues denominacions van ser utilitzades en anteriors i successives edicions de tal revista per a referir-se a Sagunt i el Port de Sagunt, respectivament.

¹³ Tots dos esbossos són pràcticament iguals, reproduïm el publicat per la revista *El Fallero* per l'interès de la denominació de la Falla com a Luis Cendoya.

¹⁴ Ocorre el mateix amb els esbossos publicats en aquesta mateixa revista en 1927 i 1930. En el número de 1931 es refereix a la nostra comissió com a Sagunt-Port. Cal destacar que en aquesta revista per a totes les denominacions de les falles dels pobles s'utilitza el nom de la localitat i no el de la comissió en qüestió.

Esbós de la Falla Luis Cendoya (1929). Font: El Fallero, 1929.

Portada de la revista El Fallero de l'any 1929.

Tal denominació és una altra vegada utilitzada eixe mateix any pel periòdic *Las Provincias*, que en el seu número 19.583, del 14 de març de 1929, informa de la consolidació de la festa fallera al Port de Sagunt i de la programació d'aquestes per part de la Comissió:

*Notes del Port*¹⁵

LA FALLA

Sembla que va prenent carta de naturalesa la tradicional festa de les falles, típica i de pur llinatge valencià, i tendeix ja a constituir un festeig regional, en el qual els pobles prenen part molt activa.

Seguint els mateixos costums que a València, un grup d'amics i veïns del carrer Luis Cendoya han tingut la constància (a part del bon humor) de dedicar-se durant tot l'any a la difícil tasca d'arreglar fons en esta barriada, a bastament per a muntar una falla, i al mateix temps celebrar en el seu honor unes festes.

¹⁵ Este text ha sigut traduït de la notícia original publicada en castellà en *Las Provincias*.

Perquè el públic puga adonar-se del que pensen fer els fallers, donarem un avanç del que poguérem dir programa de la falla durant els dies 17, 18 i 19.

Diumenge 17. A l'alba, gran diana per una banda-murga, amb gran tret de morterets, perquè el públic s'adone prompte que la falla ja està plantada.

Dilluns 18. A l'alba, gran diana per la banda que dirigeix don Ambrosio San José, i tret de milers de morterets. A les quatre, repartiment de dolços i tortes als socis, acompanyats per la música. A les huit, cercavila, a les nou i quart ball a la plaça Luis Cendoya. A les dotze, tret d'una bella traca de colors.

Dimarts 19. A l'alba, diana i tret de morterets. A les quatre. Ball amenitzat per la banda Sota y Aznar. A les huit, cercavila, a les nou i quart, gran concert per la mateixa banda. A les dotze, tret de la segona traca de colors, el final dels quals serà calar foc a la falla, donant-se per acabats els festejos.

1930. La consolidació de la festa fallera al Port de Sagunt

En 1930, quatre anys després de la fundació de la nostra comissió, tenim constància que es va plantar un nou monument faller.

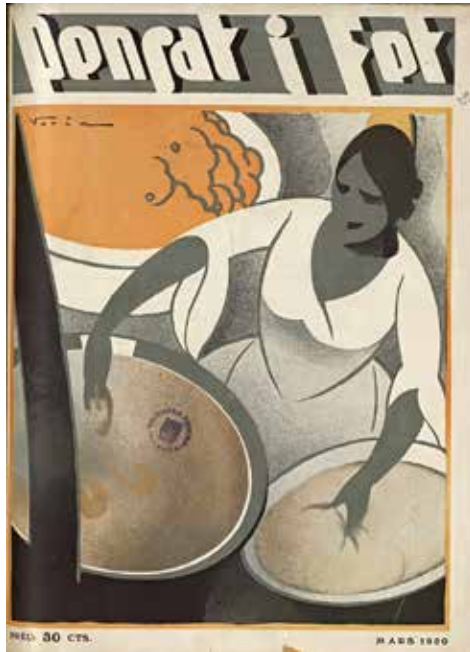
La revista *Pensat i Fet* va publicar l'esbós de la falla del *Port de Molvedre*, encara que no va aportar cap informació relativa al lema, ni a l'artista faller encarregat del monument. Llueca (2002) atribueix la construcció de la falla a Carmelo Roda en els seus tallers de València. De manera que és possible que la contractació d'un artista professional poguera suposar un salt qualitatiu enfront dels dos monuments anteriors (1927 i 1929) que van ser elaborats per la pròpia comissió¹⁶.

D'altra banda, Llueca assegura que la falla de 1930 es va plantar al carrer Teodor Llorente. Així doncs, encara que en 1929 la comissió ja era denominada com a Falla Luis Cendoya, com s'ha apuntat més amunt, són diverses les localitzacions en les quals es van plantar els primers monuments en aquells anys inicials: Poeta Llombart (1927), Teodor Llorente (1930) i encreuament de Luis Cendoya amb Comte de Romanones¹⁷ (1931).

---

¹⁶ Encara que va capitanejar tals projectes Antonio Blasco que després d'aquestes primeres experiències (probablement a Estivella -1924- i en la nostra Comissió -1927 i 1929-) es va dedicar a l'ofici d'artista faller.

¹⁷ Actualment plaça Primer de Maig que, a l'abril d'eixe mateix any, després de la proclamació de la II República, va ser canviada de nom com plaça de la República.

Portada de la revista *Pensat i Fet* de l'any 1930.

Esbós de la Falla del Port de Molvedre (1930).
Font: *Pensat i Fet*, 1930

1931. La primera fallera major, la falla de la polèmica i la seua alternativa

L'exercici de faller de 1931 va comptar amb la primera fallera major¹⁸ de la comissió de la qual tenim constància hui dia. *Las Provincias*, en el núm. 20.014 del 26 de novembre de 1930¹⁹, refereix en la seua portada, acompanyada d'una fotografia, la notícia²⁰ del nomenament de la senyoreta Bienvenida Alcaide com a reina de la Falla Luis Cendoya.

La revista *Pensat i Fet* va publicar en la seua edició de 1931 dos esbossos: (1) Sagunt-Port i (2) Sagunt. Sabem que l'esbós de la falla anomenada com a Sagunt-Port es correspon amb un monument del qual no es va autoritzar *la plantà* a la comissió per la corporació municipal en considerar-ho ofensiu per a la ciutat. La falla, tal

¹⁸ Per a major exactitud la notícia es refereix a ella com a "Reina Fallera".

¹⁹ Se sobrentén que va ser nomenada al novembre de 1930 per a les falles de 1931.

²⁰ *Bienvenida Alcaide. Hermosa señorita que, por la comisión de la falla de la popular barriada de la Calle Luis Cendoya, y ante un jurado, ha sido elegida reina de la misma.*

com refereixen Martín (1990) i Llueca (1996), estava de nou dedicada a les mancances dels carrers del nucli porteny²¹ i repreneia, amb força, el missatge segregacionista. El motiu principal de la falla era una fita de separació de termes amb l'escut del nou poblat llevanti, coronat pel casc del déu Mercuri²².

L'esbós de la falla denominada Sagunt de la revista *Pensat i Fet*, coincideix amb el publicat per la revista *El Fallero* en el número de 1931 sota el nom Poble de Molvedre, i amb un esbós que es conserva en l'arxiu municipal de Sagunt²³. Aquesta falla va ser construïda per Carmelo Roda amb el lema "*El poble anhela millores que bé es mereix, senyors*", amb una crítica a l'estat d'abandó del Port pel que fa a l'estat urbanístic, il·luminació i el problema de l'aigua potable com a assumpte central. De manera que la crítica seguia centrada en les mancances del nucli porteny, però allunyada del missatge segregacionista de la proposta inicial.

BIENVENIDA ALCAIDE

Bienvenida Alcaide, reina de la Falla Luis Cendoya (1931). Font: Las Provincias, 26/11/1930.

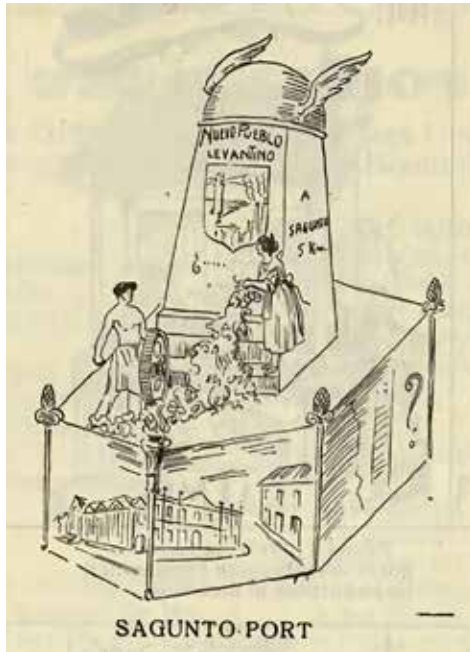
---

21 Segons el que descriu Martín (1990), el llibret de la falla refereix que el monument reclamava la construcció d'un grup escolar i una casa caserna de la Guàrdia Civil, així com la creació d'una administració de Correus i una banda de música. A més, es referia als problemes del clavegueram o la llunyania i el mal estat del camí que conduïa al cementiri.

22 El déu Mercuri romà representa el progrés i el comerç/negoci. La crítica abocada en la resta del monument va fer pensar a les autoritats municipals que l'ús d'aquesta imatge es referia no tant al progrés que podria suposar per al Port la segregació, sinó a la consideració dels saguntins com a negociants, la qual cosa va ser interpretat com una ofensa per a la ciutat.

23 Encara que en l'esbós de l'Arxiu Municipal apareix l'any 1930 i tal data va ser la considerada per Llueca (2002) per a identificar aquest monument com el plantat per la Comissió de la Falla Luis Cendoya en eixe any, la publicació del mateix esbós en dues ocasions en les revistes falleres de 1931 ens convida a pensar que aquest monument va ser realment plantat en tal any com a alternativa a la polèmica suscitada per la proposta del monument abans referit.

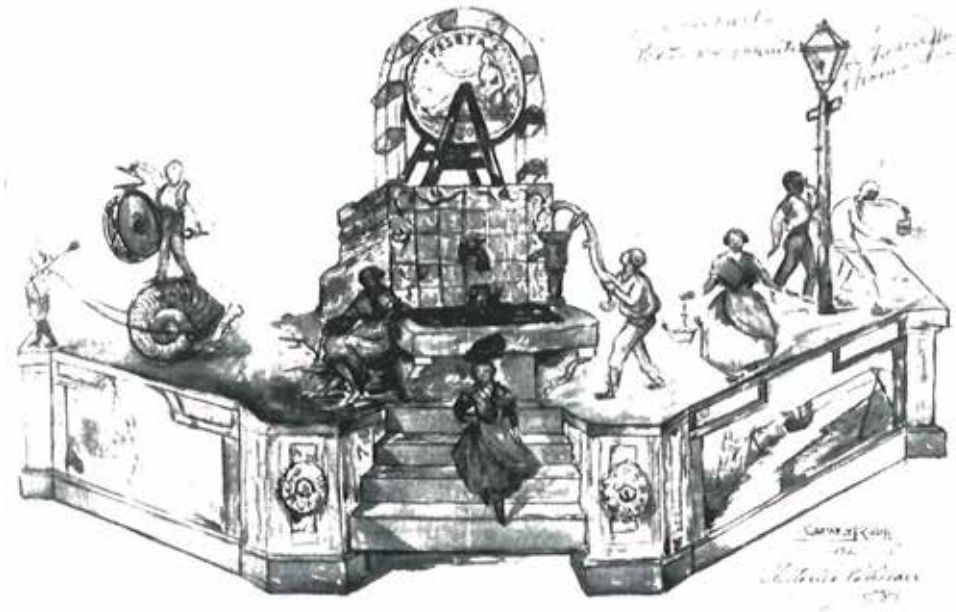

Esbós de la polèmica falla no autoritzada a plantar en 1931. Font: Pensat i Fet, 1931.

Esbós de la falla plantada en 1931. Font: El Fallero, 1931.

Esbós de la falla plantada en 1931 conservat a l'Arxiu Municipal de Sagunt. Font: Llucca (2002).

Després de 1931... Primera falla a Sagunt (1932) i l'auge de les falles infantils en els anys previs a la Guerra Civil (1934-1936)

Durant el següent lustre, entre 1932 i 1936, no es troben entre les revistes falleres explorades evidències gràfiques de la plantà de falles al nucli porteny. *Pensat i Fet* va publicar en 1932 l'esbós de la primera falla del nucli històric de Sagunt²⁴. D'altra banda, el suplement del *Mercantil Valencià* "Los chicos", dedicat a les falles infantils, en diversos dels seus números entre 1934 i 1936 informa de l'activitat fallera a Sagunt²⁵ i el Port²⁶.

No obstant això, aquest capítol de la història fallera excedeix l'objectiu d'aquest article i haurà de ser abordat en futurs treballs de recerca.

---

24 Promoguda per la Societat Vitivinícola saguntina i presidida per Vicente Andrés Cerveró. El monument, construït per Blasco i Cervantes en uns tallers del Port, versava sobre la invasió dels cartaginesos a la ciutat de Sagunt i la proclamació de la Segona República. Aquesta falla es va plantar al Camí Reial enfront de l'Ajuntament i va comptar amb un llibret redactat pel poeta saguntí Manuel Graullera. Per a més detall entorn d'aquesta falla convé revisar l'escrit per Llucca (2002).

25 Falla Pacheco-Sant Miquel (1934), Falla "La Colilla" (1934-1935) i Falla Santa Anna (1936).

26 Falla Port de Sagunt plantada al carrer Teodor Llorente (1935-1936) i Falla Poeta Llombart i Cases de la Companyia (1936).

Esbós de la primera falla plantada a Sagunt (1932).
Font: Pensat i Fet, 1932.

Fotografia de la primera falla plantada a Sagunt (1932). Font: Llucca (2002).

A tall de conclusió...

Aquest treball de recerca, a més d'engrossir el nostre àlbum de records amb els "esboZos" de les nostres primeres falles, ens ha permés esclarir algunes dades de la nostra comissió que...

- Va ser nomenada quasi des dels seus inicis com a Falla Luis Cendoya.
- Va plantar monuments fallers en, almenys, quatre exercicis del primer lustre de la seua història dels artistes Blasco i Cervantes (1927 i 1929) i Carmelo Roda (1930 i 1931).
- Va plantar en diferents localitzacions del barri en aquests primers anys: Poeta Llombart (1927), Teodor Llorente (1930) i encreuament de Luis Cendoya amb Comte de Romanones (1931).

I, a més, hem pogut conèixer quines activitats es programaven en les falles de 1929 i posar-li rostre a la nostra primera fallera major en 1931.

Futurs treballs podran ajudar-nos a reconstruir la història de nostra ja quasi centenària comissió fallera.

Dedicatòria

A Amado Vicente García, entusiasta i històric faller, apassionat de la seua benvolguda Falla Luis Cendoya. Les últimes línies d'aquest article es van escriure en la vesprada del dissabte 7 de desembre de 2024, després del comiat d'Amado, en un dia trist per a la nostra comissió.

Bibliografia

- *El Fallero* (revista fallera). València, 1927-1931.
- *Las Provincias: diario de Valencia*. Any 64, núm. 19583, València, 1929.
- *Las Provincias: diario de Valencia*. Any 65, núm. 20014, València, 1930.
- Llueca Úbeda, E. *Els intents segregacionistes del Port de Sagunt 1926-1996 (aproximació documental)*. L.A.V., SL, València, 1996.
- Llueca Úbeda, E. *Història de les falles en el Camp de Morvedre 1927-2002*. Comissió Falla Luis Cendoya, el Port de Sagunt, 2002.
- Martín, J. *Urbanisme i arquitectura industrial en Port de Sagunt (1902-1936)*. Edicions de la Caixa d'Estalvis de Sagunt, Sagunt, 1990.
- *Pensat i Fet* (revista fallera). València, 1927-1932.
- Senent Llácer, J. *Tradició fallera*. El Port-Butlletí del Front de Joventuts, núm. 16, el Port de Sagunt, 1955.

LA SALUT MENTAL EN EL 7^É ART

Nerea Barros / *Actriu i directora*

Qui no ha escoltat alguna vegada...?
Uhhhhhh, no sé si escoltar és el verb correcte...
Potser...

Qui no ha sentit alguna vegada...
que anar al psicòleg o a teràpia és de bojos...?
i ja no diguem al psiquiatre,
perquè ací,
estàs per a ingressar...

Sí, amigues, estem davant d'una herència negacionista, plagada de tabús en els llocs més vulnerables d'una societat que necessita molta estima i comunitat.

La realitat és just el contrari, ÉS DE BOJOS NO ANAR A TERÀPIA! Partint de la base que som éssers que senten, emocionals, un puto quilombo, vaja..., on l'educació que han intervingut per a nosaltres no ens ajuda a gestionar-lo o a conèixer-nos per dins. Una educació predeterminada i imposada que tendeix a bloquejar-nos i a esbiaixar-nos socialment en una competència contínua que ens converteix en éssers frustrats que no desenvolupen els seus potencials. Però hem de treballar-nos, és a dir, com anar al gym però en pla psicològic. Ai, ai, ai..., seríem tan feliços..., tan diferents i crítics..., estaríem tan equilibrats... que per descomptat no interessa. És millor que es perden, que siguin inestables, això els farà vulnerables, seran més fàcils de manipular.

I els que realment s'atrevisquen a indicar "crec que no estic bé", doncs a eixos els marginem, a la foguera. Perquè les malalties mentals sempre han sigut marginals, tabús dels quals preferim no saber res, ni que siguin a prop si més no, no se'ns vagen a apegar. Poc, molt poc se sap d'elles, i els que les pateixen, no sols s'enfronten a un monstre que no coneixen, sinó que també pateixen la por que el veïnat s'asabente, o l'institut o..., quin horror!, en el treball... Perquè tot el que no coneixem i ens han dit que fa por, ens caguem en els pantalons i la nostra resposta directa és tirar fora, combatre, acomiadar, deixar de costat i prendre distància d'això que ens produeix tanta paüra, encara que això siga un ésser humà que el que més necessita és amor, estima i suport. I aquestes persones que a més de travessar pel seu pitjor moment i conviure amb un malson que és al seu cap, prenen medicacions que els fan estar més desubicats i menys sans, per la qual cosa arriben a perdre's tant i a aïllar-se que ja no diferencien on acaba la seua malaltia i comença la vida.

I amb això no estic parlant de malalties límit i molt complexes com l'esquizofrènia en fase terminal o les malalties paranoïdes, encara que, per favor, que quede clar, tot el que té a veure amb l'ordinador més potent del món i les emocions és sempre

molt, molt, molt complex, no vull que se m'entenga malament, però la realitat és que marginem gent que pateix trastorns alimentaris com l'anorèxia, o la bulímia, no tenim ni p. idea que és l'autolesió (havent-hi tants joves que la pateixen), marginem la depressió, el bipolar i qualsevol malaltia diagnosticada que tinga nom... Però ha passat una cosa que no véiem vindre, a tots nosaltres per molt forts o molt flower power que vulguem ser, en algun moment ens hem despertat, sense ganes, amb un no sé què en la boca de l'estómac!, pensaments en bucle, malestar general..., però no físic, una altra cosa..., una por i un pessimisme que s'apoderen de tot i que no ens deixen alçar cap. I no entenem res... clar! Us ho explique..., patim noves malalties (men-tals), ANSIETAT, ESTRÉS i qualsevol combinació, derivació o degeneració donant lloc a xicotets estats depressius o ansiosos con-ti-nu-ats. I així anem, fets una p. merda i sense explicar-li-ho a ningú fins que rebentem.

Perquè ja podem dormir tranquils. Sí, senyors, ens passa a tots!, i ens ocorre per qualsevol detonant, trien el que vulguen... (diners, treball, família, fills, amor, bla, bla, bla).

I saben per què?

Perquè hem perdut la memòria, sí, per això cada vegada estem més inestables. Sí, de debò, hem perdut la memòria del que és real, i cada dia ens perdem una miqueta més, gràcies a aquesta sènia capitalista del desenfrenament que ens ha fet oblidar el que és de veritat i pel que som ací.

I és que des de la revolució industrial ens hem anat enlairant cada vegada més de la terra, fins a oblidar-nos per complet que el nostre cos i el planeta formen part del mateix, que som un tot, de fet. Que la realitat no és l'estrés, el fum dels cotxes i els rius buits on han sigut derivats els seus llits o un sòl àrid i sense arrels; la realitat és eixa selva, eixa frondositat salvatge que emergeix i s'entreveu a l'Albufera, la realitat és la terra que està davall de l'asfalt i el formigó, una terra que ens explica els qui som, d'on venim i on anem.

Mare meua!, a aquesta xiqueta se li ha anat la pinça, artistes..., si és que... CERT! Pot semblar que jo soc la més boja de totes i segur que no us falta raó, a més aquest tema de la pèrdua de la memòria és llarg i us l'explique un altre dia, OK, perquè deixeu de pensar que soc una alienada mental..., això sí, per favor, mentrestant pregunteu als vostres majors com era tot abans, fa 30 o 40 anys, com era la vida, la terra que us envolta, com era eixa naturalesa..., segur que trobeu rius plens d'aigua, una naturalesa forta, un clima mediterrani i un enteniment de la vida i de la mort més arrelat i honest amb la realitat.

Soc així de pesada perquè a més d'actriu soc directora i porte anys investigant en la memòria i el llegat dels nostres majors (que estem perdent) vinculat al canvi climàtic. El meu detonant, veure morir tants ancians sense l'atenció que es mereixien en la covid. Eixos que ens han cuidat de xicotets, que ens han donat la vida i la comoditat que gaudim, han sigut abandonats per un sistema que cada vegada més els aparta de la societat perquè ja no serveixen quan haurien de ser els savis, dels quals aprendre, per a evolucionar sans com a individus i com a societat.

Per això sorgeix la meua òpera prima, RAICES DE AGUA, una pel·lícula que abordarà tots aquests temes i que es rodarà gran part a la Comunitat Valenciana, perquè estic obsessionada amb la vostra costa i eixa gran bellesa, la més increïble del litoral espanyol (i això ho diu una gallega, ULL VIU!). Una costa plena d'aiguamolls meravellosos, paisatges de pel·lícula, de rius perfectes banyats per un clima exquisit i únic que ha anat desapareixent... Jo em propose en aquesta pel·lícula recordar eixa bellesa, reviure-la juntament amb eixos ancians, eixa generació que encara la porta dins, eixos majors que encara la recorden.

Just estava en la selva de l'Amazones, investigant sobre el llegat més ancestral per a aquesta pel·lícula RAICES DE AGUA, quan va ocórrer el desastre.

Un malson increïble i el dolor d'un poble que plorarà durant anys tanta pèrdua. La Dana va arribar i ho va arrasar tot.

Com era d'esperar els que han de previndre i protegir el poble són uns carallots irresponsables (amb tot el meu carinyo ho dic, de cor, però ho dic), i encara que s'estiga cridant als quatre vents, per científics, naturalistes, meteoròlegs que la Dana anava a passar..., en comptes de donar l'alarma a un poble amb una herència ràpida i intel·ligent a saber actuar en una gota freda i en situacions com aquesta, prefereixen negar-ho tot, i posar en risc la vida de milers de persones, per a després d'una tragèdia tan tremenda, i malgrat haver d'assumir una pèrdua humana irrecuperable, segueixen sense prendre mesures.

Diuen ara que el que cal fer és netejar els llits dels rius i pelar-ho tot..., quan és JUST AL CONTRARI perquè només cal veure altres exemples a Europa, escoltar els experts i entendre la naturalesa, els rius han de recuperar els seus llits, les riberes dels rius han de tindre abundant vegetació autòctona, arrels que facen que la

Com era d'esperar els que han de previndre i protegir el poble són uns carallots irresponsables

terra xuplar aigua i no la deixi seguir, construir xicotets dics orgànics que era el que feien els animals dels rius com les llúdries. Tot això és un xicotet exemple del que es pot fer, amb molt poc, per a frenar la velocitat i el cabal, però no sé quan algú començarà a prendre bones decisions no basades en la política sinó en el benestar del poble i la terra. Fins hui és igual el grup polític, no l'he vist.

És hora de reflexionar i unir-nos com a poble per a cuidar-nos, donar-nos suport i exigir des d'una mentalitat crítica el que necessita la nostra gent i la nostra terra.

I, clar, amb tot això com no estarem malament, el difícil és mantindre'ns sencers en aquests temps de genocidis i desastres naturals on sembla que tots els que dominen el món amb el seu poder estan bojós.

Si us serveix de consol, jo vinc tocada de fàbrica, personalment dos trets fonamentals han marcat la meua vida, la Hipersensibilitat Emocional (HSE) i la Per-

sonalitat Altament Sensible (PAS), no m'estendré en el que signifiquen aquests dos trets de personalitat excepte explicar-vos que quan se superposen eres una muntanya russa emocional molt difícil de gestionar; tot t'afecta fins al punt de bloquejar-te i eres molt més vulnerable a abusos com l'assetjament escolar i altres que per descomptat jo he patit. Però no us poseu tristos, això també té la seua part positiva, ara puc dir que sense aquests dos trets no podria ser l'artista i actriu que

soc, i que la busca vital de coneixement personal durant aquests anys, perquè no em quedava una altra, ha fet que el que abans eren debilitats es convertiren en les meues millors virtuts.

Però tot això només s'aconsegueix dient "ehhhhh, crec que necessite ajuda i vull entendre'm" i no cal avergonyir-se perquè és el més natural del món, a més d'una

responsabilitat amb tu. I a les pors i tabús absurds amb els quals ens han estat picant, que els donen! Jo després d'anys de treball personal i teràpia, no sols em conec i em gestione, sinó que he adquirit ferramentes imprescindibles per al meu treball com a actriu i directora. Per exemple, molta gent em pregunta per la dificultat del meu personatge Elena Blanco en la saga de LA NÚVIA GITANA d'Atres Player (per cert, si no te l'has vista, ja estàs tardant, que costa el mateix que un café). La gent em diu "guaaaauuu, quant has hagut de patir per a ficar-te en aquesta dona...", i... no, la realitat és una altra. Sí, hi ha moments durs lògicament, però gràcies a ferramentes com "l'enneagrama (tipus de personalitat)" puc construir un esquelet personal diferent del meu per a encarnar als personatges, i en aquest cas Elena Blanco és un enneagrama 5 i es caracteritza per estar sempre al cap, el pensament, el coneixement i el poder mental pel que quasi mai entra en les seues emocions, només ocorre això últim en moments clau de la sèrie on entra en tota

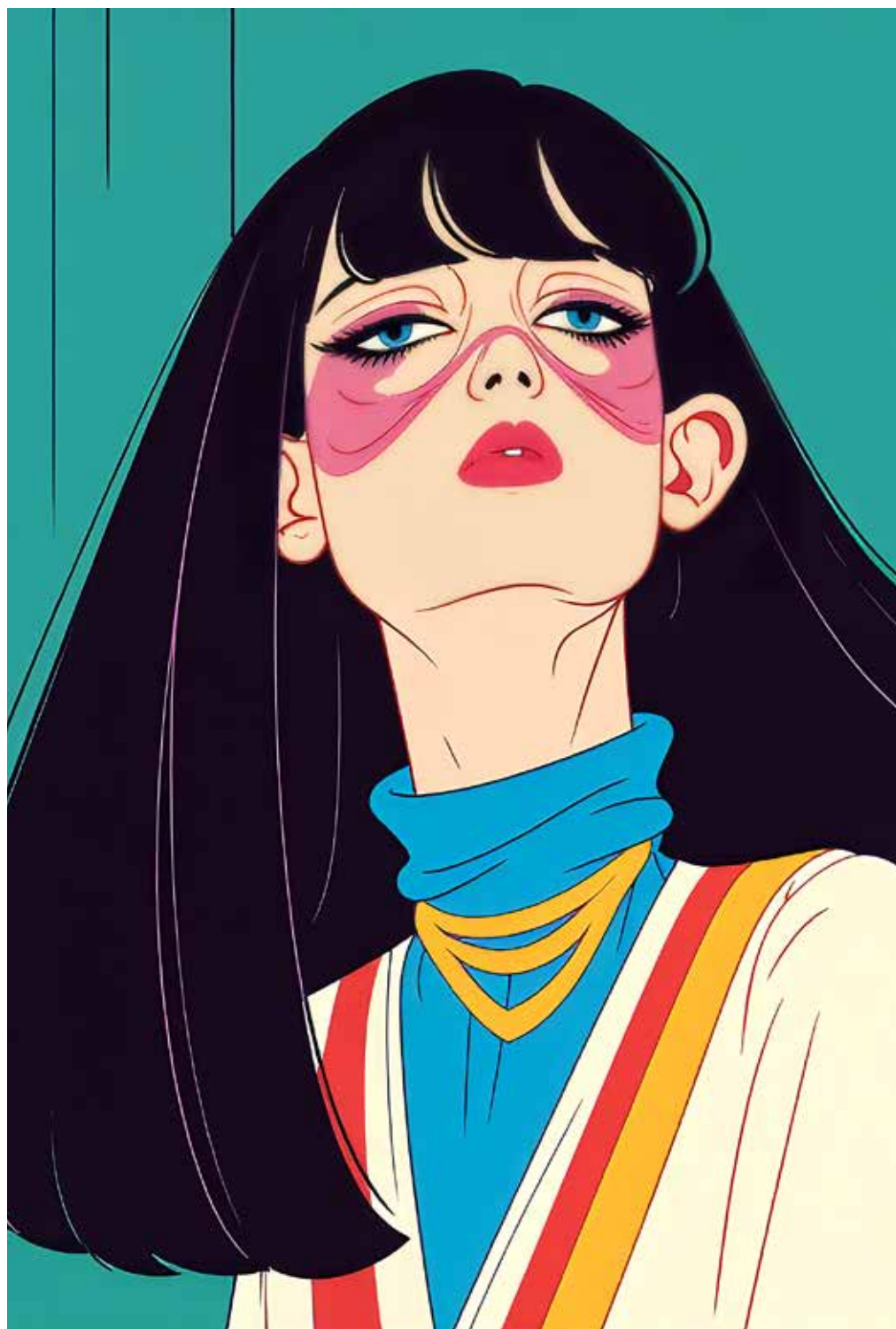
En resum, anar a teràpia hauria de ser com anar al metge de capçalera, al gym o al dentista

l'emoció reprimida, se li va el cap i és capaç de matar a algú. Què ocorre amb mi, l'actriu? Doncs que en el meu cas en ser tot emoció i transitar durant moltes hores al dia una personalitat que m'obliga a no estar en eixa emoció sinó en el poder mental, la superioritat i el control, provoca un efecte molt positiu en mi ja que descansar de les emocions és meravellós quan eres hipersensible hehehehe.

En resum, anar a teràpia hauria de ser com anar al metge de capçalera, al gym o al dentista i que estem en un moment de la història on ens hem d'unir com a poble:

Cremem tota la nostra ignorància i les nostres pors en aquestes Falles. Abracem-nos i obrim-nos a l'enteniment dels éssers humans que ens envolten des de l'amor i la comunicació (encara que a vegades siga difícil). Fem comunitats fortes que lluiten per si mateixes i siguem conscients ja que junts som més forts. Ens han dit que no, ens ho han ficat a foc, ens han dividit..., perquè no els interessa la nostra unió, perquè junts som els MÉS FORTS, i eixa força no es pot controlar ni dominar... Tot el meu amor, el meu alé i la meua admiració al poble valencià. Us vull.

SALUT (MENTAL) I PRODUCCIÓ

Sofia P. Jordán / *Productora de cinema*

L'efecte espill és un concepte en psicologia que suggereix que els aspectes de la nostra pròpia personalitat que no hem acceptat o reconegut quan els veiem en els altres, ens provoquen una reacció automàtica de rebuig.

El cinema guarda un gran poder social. El cinema és una ferramenta que podem utilitzar com un gran aparador per a tota mena de públic i que en els últims temps tenim la facilitat que així siga a causa de la diversitat de finestres per a veure una pel·lícula.

És una gran ferramenta educativa, el cinema educa i ajuda a la creativitat col·lectiva, però cal ser molt acurats, especialment amb alguns temes que no són molt coneguts, perquè també té el gran poder de generar estigma. Per exemple, com ens implica ací, en allò relacionat amb la salut mental.

Aquests valors i coneixements que transmeten els llargmetratges, poden ser erronis i influir en la imatge negativa que moltes persones tenen de la salut mental. Els trastorns mentals s'han relacionat molt amb agressivitat, violència, assassinats, al·lucinacions. Es parla de psicosis incloent el concepte psicòpata en la mateixa bossa.

El cinema, les pel·lícules, són el resultat d'un conjunt de meravelloses professions en les quals la salut mental de manera individual en cadascuna d'elles juga un paper importantíssim.

En el meu cas, com a productora, sent la responsabilitat en tot moment del resultat final. Eixe “pes” va creixent a mesura que el projecte avança, des del seu desenvolupament fins al cap del pas per les sales de cinema de cada pel·lícula. Aquest procés pot durar prou de temps, anys dedicats a un resultat que s'espera que siga bo i al seu torn multiplicat per diverses pel·lícules alhora.

El cinema és un treball d'alts i baixos, inestable econòmicament i moltes vegades injust. El cinema és un treball en equip, tots som importants, cada departament necessita de l'altre per a sobreviure, però si alguna cosa ix malament, de qui és la culpa? De producció. Si no hi ha suficient pressupost per al cotxe vintage descapotable de color roig que parla i condueix a soles, producció té la culpa. Que necessitem més dies de rodatge perquè el que estava establert fer en dos dies al final van ser cinc i no hi ha diners per a augmentar eixes jornades, producció. Ah! Però la cosa canvia quan malgrat tot això, d'haver dit que no a unes certes coses i així i tot la pel·lícula ha funcionat com tothom esperava, les crítiques són immillorables, el

---

Nosaltres ens ocupem d'elaborar el pressupost d'una pel·lícula, de saber quant costa, de gestionar eixos diners i repartir-los de manera eficient.

---

seu pas per festivals és bo i s'han guanyat premis, ací sí, no? Doncs tampoc, ací és gràcies al treball en equip de tots. De la producció es diu que “**és la professió més ingrata dins del cinema**”, i és cert, però alhora meravellosa i satisfactòria, una professió completament per vocació.

El treball de producció és el que més es veu, però ningú sap que és producció.

Nosaltres ens ocupem d'elaborar el pressupost d'una pel·lícula, de saber quant costa, de gestionar eixos diners i repartir-los de manera eficient. A més de tota la logística que això comporta, manejar els tempos, els permisos, drets, tot té drets i per tot es paga, que si aquesta marca de roba ix en pantalla, o de menjar, o vull aquesta cançó famosa que ho està “petant”. I ja sabem que quan hi ha diners pel mig, el dolent és qui els maneja.

Als productors ens volen i ens odien.

És molt important cuidar el nostre cap, ja no sols perquè siga la nostra principal ferramenta de treball, sinó perquè en presentar un treball a una cadena de televisió, a qualsevol fons que et pugui ajudar a finançar el teu projecte, residència, laboratori..., el 95% de les resolucions seran un NO.

Això, se suma a la quantitat d'hores de treball, pràcticament 24/7 perquè qualsevol dia a l'hora que siga pot sorgir alguna cosa, i, per a això, cal estar preparat, ser valent, continuar creient en el que tens entre mans, envoltar-te del millor equip possible, socis, coproductors, que confien en tu, en la teua capacitat i no dubten de tu, que existisca una bona comunicació, una cooperació constant, aprendre a valorar les idees dels diferents perfils que estiguen treballant en el mateix projecte, buscar el win-win(+win), treballant tots per la mateixa finalitat encara que de manera individual. Només així, amb aquest suport i creient en el que fas des dels fonaments tingues per segur que la teua pel·lícula ja haurà triomfat.

PENSE EN FALLES I SOC FELIÇ

Teresa Aparicio Matallín

Professora, Fallera i Fallera Major FJFS 2025

El 25 de maig de 2024 va ser la primera vegada que vaig recórrer eixe camí màgic. El vaig fer emocionada pensant que potser la propera vegada que el fera seria vestida de fallera.

Qui m'havia de dir que en menys de vint-i-quatre hores rebria eixa cridada que portava tants anys esperant i que una explosió d'energia barrejada entre plors i alegria em recorreria per dins. De sobte, va sonar una traca i el tabal i la dolçaina sonaren al carrer. I entre abraços, bots de felicitat plena i balls festejarem que este any sí, que enguany, per fi, el meu somni havia esdevingut realitat.

Eixa setmana va ser molt intensa, preludi de tot allò que vindria després. Amb nervis per conèixer les que compondrien la meua cort d'honor, que no podria ser més perfecta, perquè com sempre els dic, es diu així per l'honor de tindre-les al meu costat. Amb elles les coses positives es multipliquen per set i les penes s'esvaeixen màgicament.

En este temps que ha passat fins ara, he sentit diverses emocions com a fallera major de Sagunt.

He sentit tristesa i nostàlgia, perquè persones que volia molt ja no estan físicament ací per gaudir d'allò que tant havíem somniat juntes. I dic físicament perquè les sent en cada pas que done.

He sentit por quan mirava el pronòstic meteorològic i sabia que l'opció que l'exaltació no es fera al Teatre Romà hi existia.

També un poquet d'ansietat al veure la gran quantitat de coses que havia de preparar en poc de temps mentres l'agenda s'omplia d'actes i esdeveniments, mes amb una bona organització i un gran treball en equip es controla. I si a més un colibrí, auguri de bona sort, revoloteja prop de tu, contagiant-te la seua innocència i alegria, saps que res podrà eixir malament.

Enguany la meua vida està regida per l'alegria, perquè si pense en falles i soc feliç, representar-les és, a més d'una gran responsabilitat, un somni fet realitat.

Ser conscient que serà tan efímer com les falles, fa que vulga exprémer molt més cada segon com a fallera major de Sagunt, perquè cada dia que passa és un dia menys per a la plantà i enguany és la primera vegada en la meua vida que no conte els dies que falten per a falles.

EMOZIONARI FALLER

INTRODUCCIÓ

Les Falles, com tot en aquesta vida, són un cúmul d'emocions, algunes d'elles bones, altres dolentes, altres doloroses, però sense sentiments i emocions, les falles no serien el mateix. Les emocions, com els pensaments o els sentiments, són distints per a cada persona. Cada acte transmet ja no sols una, sinó diverses emocions i no tothom sent les coses per igual. És per este motiu pel qual hem demanat a diversos artistes de la nostra terra que representen el que, per a ells i elles, són les emocions falleres.

ALEGRIA

Pau i Xavi Molina Pons

Un llamp de sol el mes de març, l'olor de pólvora, el so del tabal i la dolçaina, són algunes de les coses que ens provoquen una gran alegria fallera, una de les emocions que més ens omplin durant tot l'exercici faller. Les falles són una festa que, precisament, transmet esta alegria pels carrers: les cercaviles, el veure els impressionants vestits de falleres i, com no, les falles, obra dels artistes que invadixen els nostres carrers durant la setmana gran de la festa josefina, una festa on l'alegria plena el nostre cor faller.

ANSIETAT

Elena Martínez

Les falles no estan exemptes de males emocions. L'ansietat es viu en el món faller de moltes formes distintes: l'indumentarista que ha de treballar hores i hores per a acabar els vestits que tenia previstos, l'artista faller que les últimes setmanes de febrer redobla els seus esforços per a acabar el treball o aquella fallera que arriba tard a un acte perquè no ha pogut començar a vestir-se abans per diverses circumstàncies. L'ansietat és part dels nostres sentiments però que desapareix una vegada hem aconseguit allò que ens ha causat algun mal de cap.

IL·LUSIÓ

Laia Arnau

La il·lusió fallera és la il·lusió de les primeres vegades: el teu primer vestit de fallera, la primera vegada que tires un coet al carrer, la primera vegada que participes en una desfilada o que puges per la rampa el dia de la presentació. La il·lusió per veure al teu fill o filla gaudir de la festa fallera, l'anar al taller de l'artista faller a arreplegar les peces de la falla que podràs veure plantada en la teua plaça o la il·lusió de poder ofrenar a la Mare de Déu dels Desemparats. La il·lusió, eixa emoció que mai ha de perdre's en les Falles perquè la il·lusió ens fa voler ser millors i lluitar per millorar la nostra festa.

RESISTIREMI!

ORGULL

Alba de Luna

En l'ADN faller, la solidaritat és una de les seues parts més importants. El col·lectiu faller sempre està de part dels qui més el necessita com s'ha demostrat després de la DANA que va assotar el nostre territori el passat 29 d'octubre. Des de l'endemà d'esta tragèdia, els casals fallers es van omplir de solidaritat. Fallers i falleres no sols van realitzar donacions per a portar a les zones més afectades si no que, a més, van acudir a estos municipis afectats a ajudar a netejar, a ajudar a les persones que pitjor ho estaven passant demostrant, una vegada més, l'orgull de pertànyer al col·lectiu faller.

KAMI DE LA POR

CADASC
QUE
AGAFE
EL QUE
VULLA

POR

Susana Calzadilla

La pluja i el vent són els grans enemics de les Falles. Hi ha una dita dins del col·lectiu faller que diu que «les falles sempre han de batejar-se», fent referència al fet que les peces del monument sempre solen banyar-se en algun moment... però s'han viscut alguns anys on el temps no ha acompanyat i les falles han patit molts danys pel vent i la pluja, arribant alguna d'elles a caure's una vegada plantades. Este és la major por dels fallers i falleres, i dels artistes, perquè el final d'una falla és el foc, no la caiguda pel mal temps.

SORPRESA

Eureka Soluciones

La sorpresa és una de les emocions més boniques que una persona pot sentir. Sorpresa és rebre la notícia que seràs representant de la teua falla. Sorpresa és quan entres en el taller de l'artista faller i veus que l'esbós que et saps de memòria des de fa mesos, ja és una realitat. Sorpresa és rebre un premi a l'esforç realitzat per la teua comissió durant tot l'any i, sorpresa són cadascuna de les vivències que, al llarg de l'exercici, pots sentir com a faller o fallera. Hi ha sorpreses bones i altres dolentes però en el món faller abunden molt més les primeres que les segones.

TRISTOR

Fran Martínez

19 de març, arriba l'últim dia de la setmana gran de la nostra festa. Últims moments d'este dia de Sant Josep que tothom sap com acaba: la cremà de les falles de l'any. Els fallers i falleres sabem que cal cremar per a començar de nou, el foc purificador fa el seu treball i reduïx les falles a cendres, s'acaba un any per a poder començar un nou, però és irremeiable que les llàgrimes caiguen pel rostre dels fallers i falleres que, una vegada més, han gaudit de la festa josefina.

20 de març, la tristesa invadeix els carrers, on el dia d'abans hi havia art, ara tot és asfalt i la vida torna a la normalitat.

PART LITER ARIA INFANTIL

A.C. Falla Luis Cendoya 2025

LA MILLOR VISITA

Teresa Broseta / *Espectora*

Feliu, Lola i la seua filla Júlia anaven de cap. Feia només uns dies que s'havien instal·lat al barri i encara tenien la casa feta un desastre. Pertot arreu hi havia mobles sense muntar, caixes de cartó sense obrir i un fum de bosses plenes de qui sap què. I, naturalment, ningú trobava res. Més que vestits d'estar per casa, anaven mig disfressats amb la roba que havien trobat per ací i per allà, i amb calcetins desparellats als peus. Sort que estaven de vacances. I sort que podien fer la compra per internet i no els calia eixir al carrer amb aquelles pintes, perquè semblaven tres naufrags perduts en una illa deserta.

Enmig d'aquell desori, algú tocà a la porta amb insistència. Júlia, amb cara de por, s'amagà a tota pressa en un racó. Lola, que anava carregada amb una caixa, demanà:

– Ves a obrir, Feliu, que encara cremaran el timbre. Quina impaciència!

L'home, abans d'obrir, mirà per l'espillera i, estranyat, digué:

– Són dos xiquets i una xiqueta que van vestits iguals...

– Ui! –exclamà Lola–. Ho has sentit, Júlia? Són xiquets!

Júlia ho havia sentit, naturalment, però això no era prou per a fer-la eixir del seu amagatall. Lola sospirà i Feliu va fer un gest d'impotència. Des que havien tingut aquella experiència tan desagradable de l'accident amb el cotxe, Júlia li havia agarrat por a tot. Una por tan gran que no la deixava viure.

Feliu va obrir la porta i tres criatures vestides amb camisetes d'un blau intens li van somriure d'orella a orella. Divertit, els saludà.

– Hola! Qui sou? I què voleu?

La xiqueta parlà pels tres.

– És l'apuntà de la falla!

– La què de què? –preguntà Feliu, desconcertat.

Els tres visitants esclataren a riure. I així, entre rialles i llevant-se la paraula de la boca, s'explicaren d'aquella manera.

– Som de la falla del barri!

– I hui és l'apuntà!

– És que volem que més gent s'apunte a la falla!

- Com més serem, més riurem!

Feliu, que ja havia entès de què anava la cosa, començà a tancar la porta.

- Moltes gràcies, però no...

Lola li va tallar el gest amb una exclamació.

- Espera! Per què no?
- Com que per què no, Lola? Per Júlia!

Un dels xiquets, curiós com una mona, preguntà:

- Qui és Júlia?
- La nostra filla.

La xiqueta de la camiseta blava s'emocionà.

- Una xiqueta? Ai, apunteu-la, per favor, que en som molt poquetes! No podem ni jugar un partit de futbol de xics contra xiques...

Lola i Feliu rigueren, i Lola explicà:

- És que la nostra filla és... una miqueta diferent.
- En la falla tots som diferents! –botà el xiquet que encara no havia obert la boca.
- I tant! –hi estigué d'acord l'altre–. Si no, com sabríem qui és qui?
- Ui! –exclamà la xiqueta–. Quin avorriment si tots fórem iguals!

Lola i Feliu tornaren a riure. Quina gràcia de nanos! Feliu, una miqueta emocionat, els digué:

- Deixeu-nos la informació i ens ho pensarem, paraula.
- Genial! –feren els xiquets, contents.

La xiqueta els donà un paper amb tota la informació que necessitaven i els tres se n'anaren a seguir amb la seua faena a tota pressa, que de l'apuntà depenia que la falla cresquera. Tan bon punt tancaren la porta, Júlia va eixir del racó on s'havia amagat. Una llumeneta de curiositat brillava al fons dels seus ulls.

- Semblaven simpàtics... Què volien?
- Que t'apuntem a la falla –contestà Lola.
- A mi?
- Sí.
- Sola? –preguntà, temerosa.
- No, dona! –exclamà Feliu amb un somriure.
- Clar que no! –li va fer costat Lola–. Si vols intentar-ho, ens apuntarem tots.

El cor de Júlia batejava amb força, i li suaven una miqueta les mans, i li tremolaven una miqueta els genolls. Però havia vist de cua d'ull el somriure obert dels tres visitants, i el blau llampant de les seues camisetes. I, sobretot, els havia sentit dir que estava bé ser diferent, que no era un problema. Amb un esforç de voluntat i amb un raig d'esperança a la mirada, va dir amb un filet de veu les paraules màgiques.

- Molt bé. Serem fallers!

CONTES D'EMOCIONS

Paula Cordente / Mestra

UN HOMENET FELIÇ

Hi havia una vegada un homenet tan lleuger com el vent i tan alegre com el camp en la primavera. No tenia una gran fortuna, però sempre estava xiulant i contagiant a tots la seua alegria.

- Molt bon dia, Rosa —saludava amb veu cantarina a la farmacèutica.
- Bo? Amb el que està plovent! —rondinava ella.
- Dutxa gratis del cel! Què més podem demanar?

A Martina, una xiqueta del poble, li meravellava que, tenint tan poc, se sentira sempre tan feliç. Al contrari que els seus pares, que sempre estaven malhumorats. Els pobres treballaven tant que arribaven a casa esgotats, sense ganes de res.

- Per què Crispí està sempre tan content si no té res? —li va preguntar un dia al seu pare.
- Perquè és un simple conformista —li va respondre ell.

Però a Martina no la va deixar satisfeta la resposta, i un dia que Crispí va anar a la seua casa per a reparar una gotera, li va preguntar a ell directament.

- Escolta, Crispí, com és que sempre estàs tan content si no tens res?
- Com que no tinc res? —es va escandalitzar ell— Veus el sol, el cel, les muntanyes, els arbres, l'aire...? —va dir mirant per la finestra—Tot això és meu. Et sembla poc?
- Bé... Això és de tots... No només és teu.
- Clar que és de tots, però jo tinc un tresor que els altres no tenen.

«Per fi descobriré el seu secret», va pensar Martina.

- Jo tinc la capacitat de gaudir de tot el que ens dona la naturalesa de manera gratuïta i desinteressada, i això em fa molt feliç.

Aquesta vegada Martina sí que es va quedar realment sorpresa. Aquell homenet no era un simple conformista, era un savi. I molt feliç!

L'OSSET DE VALÈRIA

Hi havia una vegada una xiqueta anomenada Valèria que tenia un amor especial pel seu peluix favorit, Tom. Tots dos compartien nombroses aventures durant el dia i, a les nits, eren inseparables. La connexió entre ells era tan forta que Tom s'havia convertit en més que un joguet: era el seu millor amic.

Una nit, Valèria es va adonar que Tom no estava al seu llit. Va buscar-lo per cada racó de la seua habitació, però no va aconseguir trobar-lo. La seua mare va intentar calmar-la, però Valèria no podia evitar sentir-se molt trista.

- On està Tom? —preguntava la xiqueta una i altra vegada. No podia creure que l'haguera perdut. Les llàgrimes van començar a caure-li per les galtes mentre es tapava amb la manta.
- No et preocupes, el trobarem. Anem a buscar-lo juntes —va dir la seua mare, en veure la tristesa de la seua filla. Van revisar totes les habitacions, van mirar sota els mobles i, fins i tot, al jardí, però no hi havia rastre de Tom.

La nit s'anava fent més fosca, i la tristesa de Valèria també. Però just quan estaven a punt de rendir-se, van sentir un suau soroll a la cuina. Van encendre la llum i van veure a Tom sota la taula, una mica polsós. Valèria va córrer cap a ell i el va abraçar molt fort.

Tom! T'he trobat a faltar! —va exclamar, ara entre llàgrimes de felicitat. La seua mare va somriure i li va dir: «De vegades, quan estem tristos, sembla que tot està perdut. Però sempre hi ha esperança i sempre trobarem la manera de sentir-nos millor». Valèria va aprendre que la tristesa és una emoció que tots sentim, però amb l'ajuda, l'amor i la companyia dels amics i la família, sempre podem trobar el mode de superar-la.

LA POR A LA FOSCOR

Hi havia una vegada una xiqueta que li deien Àngela que era molt alegre i riallera. Ella sempre gaudia jugant durant el dia, però quan arribava l'hora de dormir, sentia una por que la feia tremolar.

Una nit, havent sopat, Àngela es va raspallar les dents, es va posar el pijama i es va gitar. Els seus pares li van fer una besada en el front i van apagar el llum, deixant-la en la foscor. De sobte, va veure ombres movent-se en les parets i va sentir un soroll estrany provinent de l'armari. Va sentir un nus en l'estómac i les seues mans van començar a suar. Àngela va recordar les històries que el seu avi li contava sobre monstres que només volien ser amics, però encara així, la por a la foscor l'envaïa.

- Mamà! Mamà! —va cridar amb veu tremolosa. La seua mamà va entrar ràpidament a l'habitació.
- Tinc por de la foscor. Veig ombres i sent sorolls estranys.
- No et preocupes, Àngela. Les ombres són només els teus joguets i els sorolls són la casa acomodant-se. Però entenc que tingues por. T'agradaria que et deixara una llum xicoteta encesa? La xiqueta va assentir amb el cap.
- Sabies que els teus ulls, les teues orelles i el teu cor són els teus millors amics per a enfrontar la por? —li va preguntar la mare.
- Com és això, mamà?
- Perquè els teus ulls t'ajuden a veure que no hi ha res perillós a la teua habitació. Les teues orelles et diuen que els sorolls són normals i el teu cor et dona valentia per a enfrontar les teues pors.

Amb la xicoteta llum i les paraules de la seua mamà, Àngela es va sentir més tranquil·la. Eixa nit, va aprendre que la por a la foscor és normal, però amb un poc de llum i la companyia dels seus sers estimats, podia enfrontar-la i superar-la.

EL JARDÍ DE LA IL·LUSIÓ

Hi havia una vegada una xiqueta que li deien Lluna que vivia en un xicotet i acollidor poble de costa. A ella, li agradava molt anar a escola perquè sempre aprenia coses noves apassionants. Un dia, la seua mestra, la senyoreta Clara, va anunciar una cosa molt especial en classe:

- Enguany, tindrem una fira de ciències i cadascun de vosaltres podrà presentar un projecte sobre el que més li interesse.

Lluna es va emocionar molt, doncs sempre havia somiat amb fer un projecte sorprenent i creatiu. Només va arribar a casa, va començar a pensar en el que volia fer, però ràpidament va decidir que el seu projecte havia d'estar inspirat en la costa, una de les coses que més li fascinaven.

Amb l'ajuda dels seus pares, la xiqueta va investigar sobre plantes que creixen prop de la mar. Va passar setmanes seleccionant acuradament aquestes espècies i plantant-les en una caixa de fusta. Després, va decorar el seu jardí costaner amb petxines, arena i xicotetes figures de peixos i gavines. Cada matí, es despertava amb il·lusió per a veure com creixien les seues plantes i com el seu jardí prenia forma.

Finalment, va arribar el dia de la fira de ciències. Lluna va portar el seu jardí a l'escola i tots els seus companys i companyes van quedar impressionats amb el seu treball i creativitat. Eixa nit, Lluna es va sentir molt emocionada i satisfeta. Havia compartit la seua il·lusió amb els altres i havia après una valuosa lliçó: el vertader sentit de la vida està a gaudir cada pas cap als nostres somnis, especialment quan ens inspiren llocs que estimem, com és, en el seu cas, la costa.

EL MEU VIATGE EMOCIONAL

COM A FALLERA MAJOR INFANTIL FJFS

Julia Palanca i Benito / *Fallera Major Infantil FJFS 2025*

Quan vaig començar aquest somni, mai hauria imaginat totes les emocions que m'esperava el càrrec de ser fallera major infantil de la Federació Junta Fallera de Sagunt (FJFS). Ser fallera major infantil de FJFS no és només vestir un vestit preciós i representar la comarca, és un viatge molt, molt intens, ple d'alegries i moments inoblidables.

Hui, vull compartir amb tots vosaltres com estic vivint aquesta experiència única que m'ha regalat la vida, des de la preparació per a rebre l'esperada telefonada fins a tots els actes que he gaudit moltíssim des del maig fins ara.

Tot va començar amb la decisió de presentar-me. Recorde el dia que li vaig dir als meus pares: "Vull presentar-me per ser fallera major infantil", i per fi em van dir que sí. Jo ja havia disfrutat d'aquest càrrec a la meua falla a l'any 2023, però hi havia alguna cosa dins del meu cap que em deia contínuament que seria molt guai

Sabia que no seria fàcil, ma mare m'ho deia contínuament, em preparava per al no per si de cas no em telefonaven

experimentar i viure el que era ser fallera major infantil de la Federació. En rebre "ho pots intentar" per part dels meus pares, vaig sentir molta alegria, tenia moltes ganes de cridar per l'emoció perquè per fi podria optar a ser l'elegida.

Des del minut zero vaig començar a preparar-me amb l'ajuda de la meua família per al gran dia tan esperat, estava emocionada de pensar-ho, però no us enganyaré, també estava una mica nerviosa encara que ho intentava dissimular. Sabia que no seria fàcil, ma mare m'ho deia contínuament, em preparava per al no per si de cas no em telefonaven i em deia també que havia de treballar-m'ho molt per anar ben preparada. Estava disposada a açò i des d'aquell moment, vaig començar a imaginar com seria la meua vida si arribara a ser elegida.

Quan va arribar el dia de la telefonada, no oblidaré mai com em vaig sentir. Estava envoltada de la meua família, dels meus amics i amigues i de la meua falla. Estava molt nerviosa, el cor em batejava molt fort i quan Darío va marcar el teclat del telèfon tot el món es va quedar en silenci i al meu cap tan sols m'imaginava que no m'anava a telefonar, però quan el telèfon va sonar, tota ma casa es va posar a cridar, tots i totes saltaven d'alegria mentre jo intentava despenjar per poder contes-

tar amb un fil de veu que no m'eixia. Em vaig emocionar molt i al sentir les seues paraules: *"Puc parlar amb Julia Palanca i Benito? Has sigut elegida com la nova la fallera major infantil de la Federació Junta Fallera de Sagunt"*. Un corrent d'alegria immens em va envair. Vaig començar a plorar d'emoció i dels nervis acumulats mentre que la meua família m'abraçava. A continuació, al cap de pocs minuts, va entrar moltíssima gent a ma casa, amb rams de flors, amb regals, fent-me abraçades per donar-me l'enhorabona..., no ho oblidaré mai! Va ser un dels millors moments de ma vida! I aquell moment va ser el primer gran pas d'aquest viatge.

Conèixer la meua cort d'honor infantil pocs dies després de la telefonada també va ser un moment molt especial. Les meues companyes són un grup increïble de xiquetes amb qui he creat una amistat que sé que durarà per sempre, són les meues meduses. Al principi, estava nerviosa, em feia por que no encaixàrem i que no anàrem a ser amigues. Pel meu cap em rondaven molts pensaments: no sabia si encaixaria bé amb elles, si faríem un bon equip totes, si hi hauria "bon rotllo", però

Divendres amb molta ansietat que em va fer plorar més d'una vegada perquè l'oratge no pintava bé

prompte em vaig adonar que totes compartíem la mateixa il·lusió i l'amor per les falles i que ens agradaven les mateixes coses, va ser una vesprada genial que ja ens va predir com de bé que estaríem, estem i estarem sempre.

L'exaltació al Castell de Sagunt va ser, sens dubte, un dels moments més impacants de la meua vida, eixe dia sí que es quedarà en mi per a sempre. Vaig sentir moltes emocions a la vegada durant tot eixe cap de setmana. Divendres amb molta ansietat que em va fer plorar més d'una vegada perquè l'oratge no pintava bé i donava moltíssima pluja per al dissabte, no se sabia si es podia fer l'acte al Teatre Romà i es va proposar canviar de lloc si la pluja no ho permetria. El dissabte vaig aixecar-me amb el soroll de la xaranga que em va preparar part de la meua família fallera, no ho podia creure!, plovia molt, però m'era igual, era feliç, era el meu dia i estava preparada per al que fora. Finalment, es va posposar al diumenge i vaig tindre un dia complet amb la meua cort d'honor a ma casa, vam dinar juntes, vam tindre sorpreses, vam parlar dels nervis que ja sentíem per a l'endemà, va ser un dia molt plujós però carregat d'emocions molt bones!

I va arribar el diumenge, ja sense pluja, amb un sol de setembre molt bonic i en baixar les escales de ma casa no vaig poder contindre les llàgrimes, estaven tots esperant-me per anar al Teatre Romà de la nostra localitat: quins nervis i quina alegria! Ja havia arribat el meu moment, un dels més esperats!

Quan vaig pujar a l'escenari, amb la música sonant i vaig escoltar el meu nom vaig sentir de seguida els aplaudiments del públic, al principi anava un poc de pressa, però en girar i veure tota la gent en peu, em vaig sentir plena d'orgull perquè sabia que estava representant no només a mi mateixa, sinó a tota la comarca i a la

nostra tradició. En pujar la rampa i girar-me, en aquell instant vaig comprendre l'enorme responsabilitat que comporta aquest càrrec, però també la bellesa d'estar tan connectada amb les nostres arrels.

Des de l'exaltació he viscut molts més actes: des de setmanes culturals fins cavalca-des, visita a la nostra volguda Cecina, playbacks, trobades, exaltacions de juntes locals amigues, proclamacions i exaltacions de les nostres comissions, ofrenes..., tots els actes els he viscut amb la mentalitat de gaudir i espremer al màxim cada moment. No vull perdre'm res! Però no negaré que hi ha hagut moments complicats, per exemple els dies de preparació abans de la telefonada quan havia de memoritzar i estudiar bé el meu discurs. També he passat nervis amb l'elecció del meu vestit

---

aquest viatge emocional tan meravellós no ha acabat,
i sé que encara em queden moltes experiències per
viure abans de la traca final

---

de l'exaltació o m'he sentit un poc molesta amb els rams gegants que em pesen molt a algun acte i que no puc sostindre bé i que al meu pobre Antonio li faig agarrar-lo per darrere perquè em cau. Personalment, no em queixe del pentinat de fallera, puc dormir amb el monyo, les pintes, les arracades i no m'assabente, però algun dia que altre algun ganxo m'ha fet passar-ho malament i m'ha enrabiad molt. Però cada incomoditat, que són mínimes, la veritat, he de dir-vos que es veuen compensades per l'alegria, el comboi i l'orgull de participar en aquest món tan únic, perquè cada vegada que em pose el meu vestit i la meua banda, sent que forme part d'una cosa molt gran: d'una tradició i una passió que uneix moltíssima gent.

Ara, mirant tot el que he viscut fins hui, he de dir-vos que em fa un poquet de nostàlgia i tristesa, perquè cada dia que passa és un dia menys del meu regnat, però quan em pose trista intente pensar en positiu i de seguida pense que soc molt afortunada i que he d'estar contenta d'haver pogut tindre la sort de viure aquest any tan màgic ple de moments únics que es quedaran al meu record per a sempre. A més, intente traure tot el bo que m'està ensenyant aquesta aventura: he après a ser responsable, a organitzar-me, em quede amb moltes amistats noves a cada casal, he après molt de la nostra indumentària i de les tradicions de la meua ciutat a la qual he intentat i intente representar tan bé com puc.

Però aquest viatge emocional tan meravellós no ha acabat, i sé que encara em queden moltes experiències per viure abans de la traca final i, si alguna cosa tinc clara, és que aquesta aventura m'ha fet créixer com a persona i m'ha deixat records que guardaré per sempre, perquè ser fallera major infantil de Federació Junta Fallera de Sagunt 2025 és un honor que sempre portaré al meu cor.

EMOZIONS

AMB LA MÚSICA

La caixaeta musical

Una ferramenta per poder detectar com et sents
cada dia a través de música

COM ET SENTS AVUI?

Segurament ho has tingut difícil i potser,
no ho has sabut expressar. Però...

NO ET PROCUPES!

Tenim la solució i t'anem a ajudar.

Per començar, busca en aquesta sopa de lletres 8 emocions

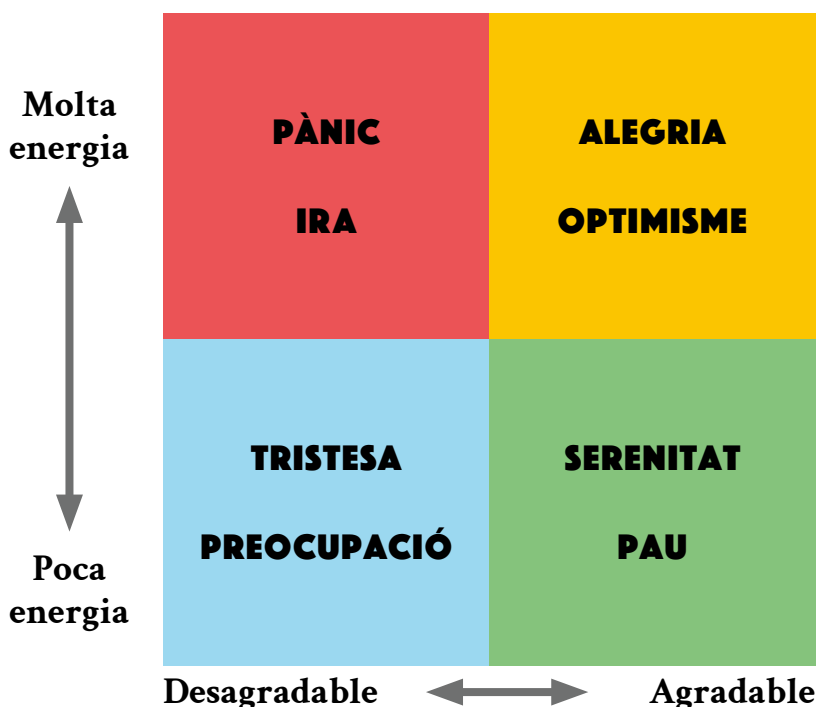
M	X	P	N	C	T	G	U	M	I	F	P	V	A
H	A	R	S	T	U	U	B	X	X	Z	Q	O	O
S	L	E	R	H	V	Q	C	L	T	S	F	O	P
T	E	O	S	U	R	J	A	S	L	C	P	Q	T
O	G	C	E	W	R	L	G	X	M	X	À	J	I
L	R	U	R	A	Z	F	K	G	S	P	N	E	M
A	I	P	E	K	M	W	R	R	Y	K	I	H	I
T	A	A	N	M	I	P	Q	J	P	C	C	B	S
B	V	C	I	I	R	A	V	P	T	Y	G	E	M
V	K	I	T	P	T	K	V	D	U	I	M	M	E
Z	I	Ó	A	A	J	T	R	I	S	T	E	S	A
B	J	D	T	U	J	X	R	S	P	B	X	I	K
T	Y	M	U	J	N	Z	X	N	O	V	F	B	U
M	Y	Q	B	C	U	M	P	C	J	Y	M	H	B

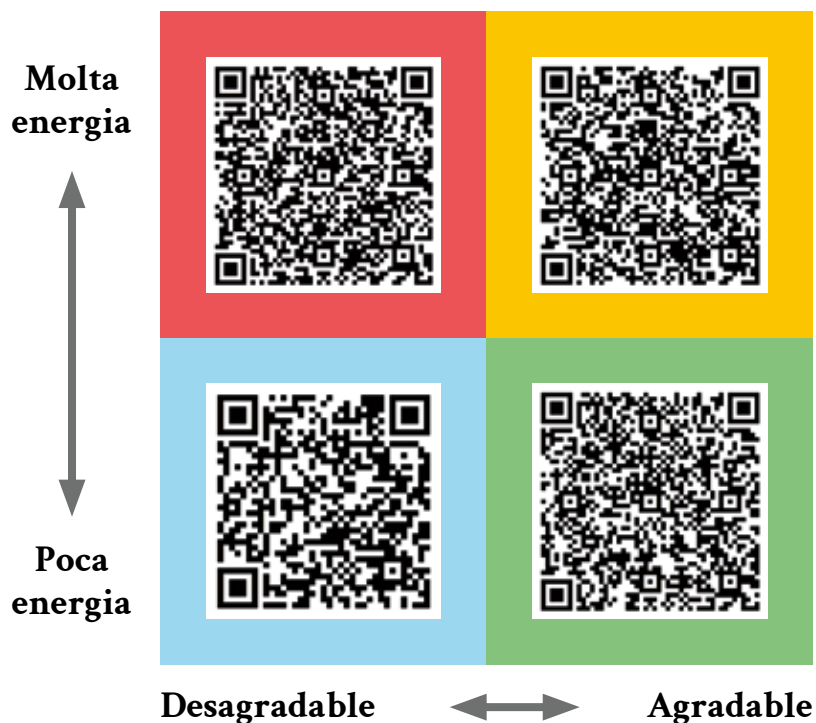
Alegria - Optimisme- Preocupació - Serenitat - Ira - Pau - Pànic - Tristesia

Basant-nos en el medidor emocional de Mark Brackett, cal veure el nivell d'energia i satisfacció que tenim per tal d'arribar a l'emoció que sentim.

Una vegada detectada, mirant en quin quadrat estem, hem afegit una playlist per a eixa emoció, que reafirmarà l'estat en el qual ens trobem.

Escaneja els codis QR per accedir a la música que acompanya l'emoció d'eixe color de requadre.

Si no saps reconèixer en quin color i emoció estàs, tan sols has d'anar al color amb el qual et trobes més identificat o identificada amb la seua música.

Si estàs agust amb la playlist del color **ROIG**,
potser et trobes amb pànic o ira.

Si estàs agust amb la playlist del color **GROC**,
potser et trobes amb optimisme o alegria.

Si estàs agust amb la playlist del color **BLAU**,
potser et trobes amb tristesa o preocupació.

Si estàs agust amb la playlist del color **VERD**,
potser et trobes amb serenitat o pau.

Segurament ara ja saps contestar a la pregunta de:
COM ET SENTIS AVUÍ?

I què pots fer si vols canviar eixa emoció?
Pots tractar d'escoltar la música de les playlists de
les emocions en les quals t'agradaria estar.

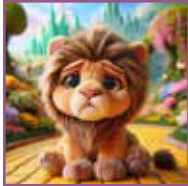

És molt complexe, però tal vegada t'ajudarà a estar
millor. No oblidés que la **MÚSICA** té un gran
poder sobre l'estat d'ànim de les persones i que ens
acompanya sempre allà on estiguem.

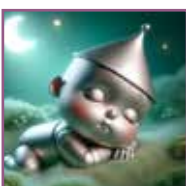

EL CAMÍ DE LES EMOZIONS MÀGIQUES

Imanol Alcaide / Mestre

	NERVIÓS		DISGUSTAT
	CONTENT		CALMAT
	TRIST		CONTENT
	ENFADAT		SORPRÉS
	CONFÓS		AGRAÏT
	ENCANTAT		NERVIÓS
	NERVIÓS		FURIÓS
	ENFADAT		SOLITARI
	CALMAT		DORMIT
	DISGUSTAT		NERVIÓS

Mira les següents imatges i tracta d'esbrinar quina emoció està sentint.
Pinta l'emoció que penses que està sentint.

	CONTENT		ENFADAT
	PREOCUPAT		SATISFET
	CANSAT		ORGULLÓS
	EMOCIONAT		IRRITAT
	CONFÓS		SORPRES
	AGRAÏT		CONTENT
	ENFADAT		AVORRIT
	FAMOLENC		CANSAT
	DORMIT		IRRITAT
	FRUSTRAT		SORPRÉS

LA SUMA DE LES EMOCIONS

Pinta els requadres amb el color que penses que reflexa l'emoció escrita a l'interior. Descobriràs combinacions emocionants.

ALEGRIA	+	CONFIANÇA	=	AMOR
POR	+	SORPRESA	=	ALARMA
FÀSTIC	+	IRA	=	MENYSPREU
TRISTESA	+	IRA	=	ENVEJA
CONFIANÇA	+	SORPRESA	=	CURIOSITAT

COM EM SENT HUI?

Ací tens una barra amb 10 espais. Agafa tots els colors que tingues a mà i tria aquells que reflecteixen com et sents hui. Pots repetir colors, pintar del mateix o variar la intensitat. Aquesta es altra manera de poder expressar-te sense paraules.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Si t'abelleix, pots explicar per què has triat eixos colors per a la teua barra, i així altra persona podrà entendre-la.

DE QUIN COLOR?

1. Triat un color
2. Tria una emoció
3. Dibuixa l'emoció triada amb eixe color.

CALMA

DISGUST

ALEGRIA

SORPRESA

TRISTESA

ENUIG

NERVIS

FÀSTIC

A large, empty rectangular box with a thin purple border, intended for drawing the chosen emotion.

JOC DE TAULA

CAMÍ A OZ

EL CAMÍ DE LES EMOCIONS MÀGiques

Imanol Alcaide / *Mestre*

DESCRIPCIÓ:

Un joc de taula inspirat en El Mag d'Oz on els xiquets recorren el famós Camí de Rajoles Grogues, enfrontant desafiaments i proves relacionades amb les emocions en cada casella. La meta és arribar a la Ciutat Esmeralda i aprendre sobre la importància d'entendre i manejar les emocions.

COMPONENTS DEL JOC:

1. Tauler: Camí amb rajoles grogues, que porta des de la casa de Dorothy fins a la Ciutat Esmeralda.
2. Fitxes de personatges: Dorothy, l'Espantaocells, l'Home de Llanda, i el Lleó Covard.
3. Dau: Per a avançar en el camí.

COM JUGAR:

1. Inici: Tots els jugadors col·loquen la seua fitxa en la primera casella (la casa de Dorothy).
2. Torns: Els jugadors llancen el dau i avancen el nombre de caselles indicat.

CASELLES ESPECIALS:

1. Casella d'emoció: realitza la prova.
2. Casella de tornado: Perds un torn perquè el tornado et va desviar.
3. Casella d'ajuda: torna a llançar el dau.
4. Casella de la bruixa: tornes a començar la partida des de la casa de Dorothy.

PROVES:

Expressar: "Imita com se sent algú que està alegre/trist/espantat".

Identificar: "Què faries si un amic està trist? Com l'ajudaries?"

Relatar: "Una vegada que et vas sentir molt enutjat. Què vas fer per a calmar-te?"

Resoldre: "Si tingueres por a la foscor, què podries fer per a sentir-te segur?"

FINAL DEL JOC:

El primer jugador a arribar a la Ciutat Esmeralda guanya el joc. No obstant això, tots els jugadors són guanyadors si completen les proves i reflexionen sobre les emocions.

Comença l'aventura!

Busca una persona i fes-la riure

Nomena tres situacions que et posen trist

Tens una tirada extra

Quina és la cosa més alegre que has fet últimament?

Dibuixa el que és per a tu la felicitat

Si l'aventura vols continuar, una cara enfadada hauràs de ficar

Conta un acudit

Dibuixa el que és per a tu la ira

Canta una canço

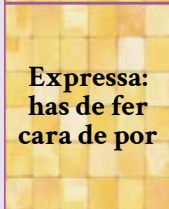

Expressa: has de fer cara d'alegria

Inventa un conte amb aquestes tres paraules: emocions, esmeralda i mag

Pensa: eres campió o campiona del món del teu esport favorit, celebra-ho

emoZions

Expressa: has de fer cara de por

Expressa: has de fer cara de sorpresa

Pensa: què és el més difícil que saps fer?

Dibuixa el que és per a tu la tristesa

Balla la teua canço favorita

Conta una història de por

Expressa: has de fer cara de sorpresa

Torna a començar l'aventura

Dibuixa el que és per a tu la por

Has de dir en veu alta un embarbussament

RECORDS 24-25

A.C. Falla Luis Cendoya 2025

FESTA DE LES LLETRES FALLERES

ELECCIÓ REPRESENTANTS 2025

ELECCIÓ FALLERES MAJORS FJFS 2025

NOMINACIÓ FALLERES MAJORS FJFS 2025

ACOMIADAMENT FALLERES MAJORS FJFS 2024

PROCLAMACIÓ

PROCLAMACIÓ FALLERES MAJORS FJFS 2024

SOPAR DE SECTORS

TROBADES I CONCURS DE PAELLES

EXALTACIÓ FALLERES MAJORS FJFS 2025

PLAYBACKS

MIG ANY

9 D'OCOTBRE

OFRENA VERGE DEL PILAR

SETMANA CULTURAL

NADALS FALLERS

SOCIS D'HONOR

Administración de Loterías nº 2
Amparo Baeza Esteban
Bar Zona Franca
Encarna Muñoz Antonino
Floreál Esteban
Floristería Sayas
José Luis Soriano López
José Pérez Zamora
Luis López Marzal
Minerva Fernández Sánchez & familia
Ramón Allueva Domínguez

SOCIS

Administración de Loterías Nº 2
Adrián Izquierdo
Adrián y Héctor Navarro
Agustín Albalat Chillida
Agustín Cervera
Aitana Casado Ferruses
Aitana Sanchis Barba
Aitor Martín Partida
Alba Gámez
Alberto Soria Carrasco
Alejandra Company
Alejandra Izquierdo Sánchez
Alfredo Martínez
Alicia Miñarro
Amado Vicente García
Amparo Almela
Amparo Baeza Esteban
Amparo Ballester Escobar
Amparo Gómez Olmos
Ana Amparo Candel Igual
Amparo Sanz Franc
Ana Ponce Ángel
Andrea Martín Zarzoso

Andrea Tormo Hernández
Ángel Ballester Gómez
Ángel Ortiz Calvo
Ángela Lucía Nisa
Angelita Pérez López
Antonio Andrés Micó
Antonio Fresno Ortiz
Antonio Garrido
Antonio Sánchez Aleixandre
Antonio Sánchez Sánchez
Arantxa Gil Pérez
Astrid Morató
Aurora Moreno Martín
Beatriz Guillem Vidal
Belén Bautista
Borja Muñoz
Brando Boix González
Brianda Victoria Boix González
Carla Morales Fernández
Carlos Checa
Carlos Espinosa
Carmen Borrás
Carmen Pérez Pelegrín
Claudia Carrillo Vayá
Cristina Cócera
Cristina Díaz
Cristina Flórez Amorín
Cristina Solaz Giménez
Daniel Casino Ballesteros
David Millán García
Dulcinea Fuertes Villalba
Eduardo Benet Cases
Elisa Maravilla Rodríguez
Emilia Ballester Jurado
Enriqueta Vicente
Estefanya Caballero Pérez
Eva Navarro
Fanny Celina Arce
Francisco Escobar Valverde
Francisco Fabra Oliva
Francisco Villar Ripoll
Gemma Morillas
Héctor Martínez Zaballos
Hugo Tarancón

Hilario Martínez Laizón
Imanol Alcaide Pérez
Inés Lázaro Sola
Iris Tomás Parrilla
Iván Martínez Montesinos
José E. Maravilla Peiró
José Javier Landete
José Javier Sánchez Alonso
José Luis Muñoz Gutiérrez
José Mª Fernández Ortín
José Mª Más Muñoz
José Ramón López Molina
José Vicente Aparicio Blasco
Juan Baeza Esteban
Juan Sebastián
Juan Vayá Horguín
Juan Carlos Requena Fresno
Juan Vicente Solaz Giménez
Laura Albalat Paredes
Laura Carratalá Gijón
Laura Herrera Garrido
Laura Maravilla Rodríguez
Lola Maravilla Rodríguez
Lourdes Lázaro Sola
Mª Ángeles Fernández
Mª Antonia Albalat Paredes
Mª Carmen Fresno Ortiz
Mª Carmen García Martínez
Mª Carmen Garrido Montesinos
Mª Dolores García Blasco
Mª Elena Martínez Zaballos
Mª Inés Sola Romero
Mª Jesús Luengo Cervera
Mª Jesús Muñoz
Mª José Esteban
Mª José Martínez Martín
Mª Pilar Sánchez Abad
Mª Teresa Carrascosa Gómez
Mª Teresa Olmos Saus
Maite Pascual
Manolo Requena Fresno
Manuel Adrián Pérez
Marga Sánchez Aleixandre
María Catalá Berná

María Clemente Marín
María Martínez García
María Mauri Gallart
María Serrano Cuesta
Mariví Sanchis Martín
Milagros Munuera Romera
Miriam Adrián Pérez
Miriam Sánchez Pérez
Mónica Cabellos
Montse Sánchez Alixandre
Nadia Ortiz Aleixandre
Nekane Murciano Montequín
Nerea Pinilla Salcedo
Noelia Montesinos González
Ofelia Morillas
Óscar Sánchez Partida
Pablo Julián Cuesta García
Pablo Molina Ballester
Pastelería La Moderna
Paula Checa Bujeda
Pedro Ballester Juliá
Pedro Mas Muñoz
Pinturas Samper
Puri Berná Fuertes
Radoika Ortiz Aleixandre
Rafael Gay Martínez
Raquel Bernal Guerrero
Roberto González
Rosa Mª Muñoz Gutiérrez
Rosa Mª Requena Fresno
Salvador Sánchez Martínez
Salvador Sebastián García
Sandra Rodríguez Moral
Silvia Montesinos Soto
Sofía Chirila
Teresa Aparicio Matallín
Valeria Heredia Margarit
Vicente Santibáñez Arres
Victoria Alonso Sandoval
Zaraida Mellado Muñoz
Zoe Rubio Mellado

COL-LABORADORS

Admón. Loterías nº2
Ajuntament de Sagunt
A L'Antiga
Ángulo Vidal Arquitectos
AutoEscuela J.Motos
Betrán Estilista
Bodegas Ferri
Bodegas Micó
British English Center
Broseta
Caliza
Caixa Popular
Cánovas
Charcutería Rosabel
Construcciones Eugenio
Carnicería Cañas
Dental Revert
Diputació de València
Don Pique
Don Quijote
Ecoas
El Charquito
Esthetic Láser
Fernando Herrera Podólogo
Floristería Sayas
Frutería Rosabel
Hermanos Arellano
Horno Begoña
Indalo2
Joyería Berná
Joyería Julmar
Joyería Mercè
La Taska
Lencería Beatriz Soriano
Le Petit Lune
Los rasos de Marga
Manhattan
Moers
Oleo-Hidráulica LEJ
Óptica Mediterránea
Óptica Roig
Peluquería Alberto Cerdán
Peluquería Nuria Edo
Pizzería Mariotti
Polosal
Quebi
Ruiz Martínez Estilistas
Rosmar
Samper
Sabor del Monte
Talleres Morarira
TrendWind
Viza-Zaballos
Vora Riu
Zona Franca

PROGRAMA D'ACTES SETMANA FALLERA 2025

A.C. Falla Luis Cendoya 2025

DIVENDRES, 14 DE MARÇ:

Durant tot el dia, plantà oficial de les Falles del Camp de Morvedre

DISSABTE, 15 DE MARÇ:

18:00 hores: Visita de pleitesia a les falles de Faura i Gilet

23:00 hores: Actuació de Supersónica

DIUMENGE, 16 DE MARÇ:

18:00 hores: Entrega de premis a les portes de l'Ajuntament de Sagunt

Posteriorment, visita de pleitesia a les falles de Sagunt

23:00 hores: Actuació de Desperados

DILLUNS, 17 DE MARÇ:

18:00 hores: Visita de pleitesia a les falles del Port de Sagunt

23:00 hores: Actuació del grup 18M

DIMARTS, 18 DE MARÇ:

Durant el dia, parc infantil a la Plaça Primer de Maig

14:00 hores: Paelles

18:00 hores: Xocolatà per als nostres socis

23:00 hores: Discomòbil

DIMECRES, 19 DE MARÇ:

11:00 hores: Ofrena de flors a la Mare de Déu dels Desamparats a les portes de l'Església de Begonya del Port de Sagunt

Per la nit: cremà de la falla infantil i, posteriorment, cremà de la falla adulta

DIJOUS, 20 DE MARÇ

Desmuntatge del recinte faller durant la vesprada

---

*La comissió es reserva el dret de modificar els dies i horaris d'este programa d'actes

GUIA COMER CIAL

A.C. Falla Luis Cendoya 2025

INDALO 2 S.L.

Carpintería Metálica y Cristalería

Trabajos que realizamos:

- Vidrios de todo tipo: sencillos, laminares, templados, espejo, cámara, térmicos, antirrobo
- Estructuras de vidrios, murales de vidrio
- Estructuras de hierro o aluminio con panel de sándwich, teja o ventanas
- Cerramientos de áticos y terrazas
- Colocación y mantenimiento de persianas motorizadas, tanto industriales como particulares
- Cambios de cerradura
- Mallorquinas
- Celosías
- Montajes y mantenimiento de toldos
- Hierro forjado (todo tipo de rejas)

Teléfonos de contactos:

691148039-Brando Boix

685463920-Pascual Boix

962682188-Fijo

Nuestro almacén se encuentra en el polígono de la Foia y nuestra oficina en pasaje Vicente Moliner n*2-9.

Xarcuteria Rosabel

- des de 1969 -

CONSTRUCCIONES

Eugenio Romera Pernias

europer@hotmail.es - Telf. 636 471 935

DENTAL REVERT

C/ Llibertat, 130 baix 46520 Port de Sagunt · València
96 267 38 66

DON PIQUE

• **CERVECERÍA RESTAURANTE** •

Teléfono **96 267 28 41** • donpiquecerveceria@gmail.com
Avda. Mediterráneo, 81 • 46520 • Playa Puerto Sagunto

- ▶ **Toldos**
- ▶ **Mamparas de baño**
- ▶ **Persianas**
- ▶ **Automatismos**
- ▶ **Cristales**
- ▶ **Estructuras**

TALLERES MORAIRA, S.L.

CARPINTERÍA METÁLICA

HIERRO / ALUMINIO / INOXIDABLE

☎ 96 268 16 21 · 615 201 747 · 649 047 451

Pol. industrial Canet d'en Berenguer • C/ Ciscar s/n

talleremorairas@hotmail.es 962 681 621 • Fax: 962 670 511 www.talleremoraira.com

Trovador, 67
Tel. 96 267 87 34
46520 PORT DE SAGUNT
(València)

SUMINISTROS
DE PINTURAS
SAMPER, S.L.

**Pinturas Decorativas y Marinas • Papeles pintados
Moquetas • Suelos Vinílicos • Pincelería
Prpductos de Piscina • Manualidades
Parquet Natural y Laminado**

Plaza 1º de Mayo, 2
46520 Puerto de Sagunto (Valencia)
samperpintec@terra.es
Tel. 96 268 05 • 96 267 25 51
Fax 96 268 05 72

Fernando Herrera Garrido

PODÓLOGO

Consulta de Lunes a Viernes,
mañana y tarde. CITA PREVIA

Tel. 961 086 391

Av. Camp de Morvedre 48-1º-5ª
46520 Puerto

LEJ

óleo-hidráulica

¡Más de 3 décadas ofreciendo servicios y aportando soluciones de calidad que se adaptan a cada uno de nuestros clientes!

C/ Pitágoras 139, Pol. Industrial Sepes
Pto. de Sagunto (Valencia) - C.P.46520
Camp de Morvedre

Tel.- 96 265 00 61 / 962650012
Fax.- 96 265 00 50
E-mail: info@hidraulicalej.es

Especialistas en oleo-hidráulica y
neumática

Amplia gama de productos continuos
y más de 10.000 referencias

Fabricantes de cilindros neumáticos

rexroth
A Bosch Company

ASCO
NUMATICS

VOSS

Fates

HYDAC

GOLAER

legris

CALIZA

POOL BAR

*eventos / piscina
música en directo
gastronomía*

Avenida Ojos Negros, 72
Puerto Sagunto Junto a Horno Alto nº 2
Reservas 675 741 608 / 675 615 357

ABIERTO TODO EL AÑO
CARPAS CLIMATIZADAS

www.calizapoolbar.es

Elaborem cada dia l'autèntic pa de la teua vida,
el pa dels teus records i emocions,
el pa que ens agrada compartir.

Formem, amb amor, les nostres peces a mà.
Pastem amb farines de cereals ancestrals
i massa mare de cultiu.

Respectem els processos llargs de fermentació
perquè el nostre pa siga més digestiu i
amb autèntic sabor de cereal, millor conservació i
propietats organolèptiques.

Avda. Nou d'Octubre 22
Puerto de Sagunto

Telf. 962690172
www.lapanaderiadetuvida.es

Felices fallas!

Pizza artesana, cocina casera como lo hace la Nonna

Avenida 9 de Octubre, nº 12 Bajo - Puerto de Sagunto
Reservas, servicio a domicilio y take away: 96 118 38 16 y 601 765 093

ADMINISTRACIÓN DE LOTERÍAS Nº 2

ADMINISTRACIÓN TOTALMENTE INFORMATIZADA - ON-LINE
ESTABLECIMIENTO AUTORIZADO
PARA EL SELLADO DE LA PRIMITIVA,
BONOLOTO, LEUROMILLÓN, QUINIGOL Y APUESTAS HÍPICAS

PZA. 1 DE MAYO, 64 / TEL. 962 671 476 / PUERTO SAGUNTO

ECONOMISTES - ASSESSORS FISCALS

C/ 14 d'abril, 49- 46520 Port de Sagunt

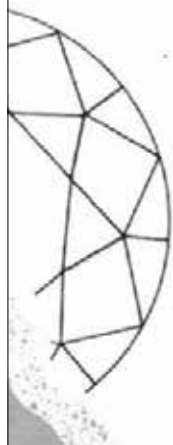
T. 96 267 55 73 | F. 96 267 92 06 | asesoria@ecoassagunto.com

BROSETA

Confección y géneros de punto

*C/. Teodoro Llorente, 167
Tel. 96 267 23 92
Tel. particular 96 268 29 16*

46520PUERTO SAGUNTO
(Valencia)

BERNÁ

J O Y E R O S

Avda. 9 de octubre nº 17
Puerto de Sagunto
TLF. 962680150

BODEGA MICÓ

Desde 1954

Distribuciones y Tienda Especializada

C/Teodoro Llorente, 193 - 46520 Pto Sagunto - Valencia
Tel: 96 267 01 39 - bodegamico@gmail.com

VIZA ZABALLOS

fusteria metàl·lica
motoritzacions
gravats
plaques
trofeus

 657 938 696

vizazaballos@gmail.com

Av. Camp de Morvedre, 93- B.izq/ 46520 Port de Sagunt (València) /Tlf/Fax 96 268 21 28

- Climatización
- Electrodomésticos
- Servicio Técnico
- Recambios

POLOSAL

*Instaladores y mantenedores
autorizados R.I.T.E Y GAS*

 96 267 13 01 www.polosal.com

C/ Almacén de Hierros, nº 24 · PUERTO SAGUNTO

PERRUQUERIA

Nuria
Edo Pellicer

96 267 75 78

C/. Verge de Lourdes, 4
46520 Port de Sagunt
València

La petite lune
BIJUTERIA I COMPLEMENTS

@lapetitelunepuertodesagunto

@lapetite_lune_pto

Disposem d'una gran varietat de complements: bosses, carteres,
bijuteria, mocadors, cinturons, rellotges, paraigües, platja
i accessoris per al teu dia a dia...

Tel. 645 75 14 68

Plaça Mare Nostrum n°37 Baix

MENÚ DIARIO · COMIDA CASERA · ALMUERZOS POPULARES

Abierto de lunes a sábado

Luis Cendoya, 62 · Puerto de Sagunto

 96 267 26 43

floristeriasayas.es / floressayas1@hotmail.com

c/ Treball, 23. Port de Sagunt (València)

Trabajo, 12 · T. 962 673 781
Av. 9 Octubre, 71 · T. 961 088 389
PUERTO SAGUNTO (VALENCIA)

Serves de Jesús, 24 · T. 964 513 974
BURRIANA (CASTELLÓN)

Av. Jaime I, 44 · T. 964 052 010
VALL D'UIXÓ (CASTELLÓN)

**AUDIO OPTICA
MEDITERRANEA**

**SEMPRE MIRANT
PER LES FALLES**

WWW.AUDIOOPTICAMEDITERRANEA.COM

AV. HISPANIDAD, 6. 46520 PUERTO SAGUNTO ☎ 96 269 8008 📠 601 169 574

Bodegas Ferri
www.bodegasferri.com

Pepa Ferri Gómez

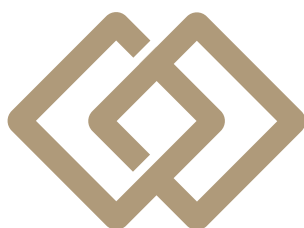
- Luis Cendoya, 52 - 46520 Puerto Sagunto
- bodegasferri@hotmail.com
- Teléfono. 962 682 914
Móvil: 618 153 593

LOS RASOS DE
MARGA

CORTINES - TALLERS PROPIS
TEIXITS - TELES DE DISFRESSES

Tels. 96 267 97 75 · 638 972 602 · mail:rasosmarga@gmail.com
C/ Pablo Iglesias, 23 · 46520 PORT DE SAGUNT

AC

ALBERTO CASTELLÓ

SERVICIS I ASSESSORAMENT
DE PERRUQUERIA / BARBERIA
I CURA PERSONAL

C/ TROVADOR, 65 PORT DE SAGUNT (VALÈNCIA) TEL. 610 621 660

OPTICA VORA MAR

SOFÍA MARTÍNEZ PAUL

ÓPTICO - OPTOMETRISTA

C/ Virgen del Carmen, 34
46520 PTO. SAGUNTO (Valencia)

☎ 96 268 33 31

*Libros de lectura, material
escolar, oficina, fotocopias,
plastificaciones y
regalos*

*C/ Virgen del Carmen nº 7
46520 Puerto de Sagunto*

 Tlf.: 96 269 02 80
papyrus7@hotmail.com
visítanos en facebook

Ruiz Martínez
ESTILISTA

Avda. 9 d'octubre, 30 baix
Tel. 96 267 19 04

PORT DE SAGUNT
(València)

TRENDWIND

Financial, real estate & insurance group

Immobiliària

Segurs

Energia

Telecomunicacions

Av. Camp de Morvedre, 155
Port de Sagunt 46520 València
(+34) 613 331 461

Betrán

estilistas

961 18 60 20
C/ Sagasta 90, 46520
Port de Sagunt, VLC

RESTAURANT ARROSSAR
CHARQUITO
TAPES CASOLANES / MENÚ DIARI DE DILLUNS A DIUMENGE

RESERVES 96 267 60 90
C/CASTELLÓ, 35 PORT DE SAGUNT/ VALÈNCIA

DIUMENGES VESPRADA TANCAT EXCEPTE RESERVES
DILLUNS NIT I DIMARTS TANCAT

Rosabel
FRUITERIA & XARCUTERIA

SERVEI A DOMICILI
c/ Castelló, 37. 46520 Port de Sagunt
Tel.: 96 268 00 13 (Rosabel)

Beatriz Soriano
Llenceria - Merceria

Plaça Mare Nostrum
 Port de Sagunt
 Tel. 96 268 25 99
 Esther 661 938 026
 Beatriz 609 422 234

 hermanos
ARELLANO

INSTALACIONES | C/San Pedro, 112 bajo
 Fontanería Pto Sagunto 46520 (VLC)
 Calefacción Telf. y Fax: 962 682 802
 Aire Acondicionado
 Mant. Industrial

EXPOSICIÓN Y VENTA
 Saneamientos info@saneamientosarellano.es
 Grifería www.saneamientosarellano.es

ROS MAR

Indumentaria Valenciana
 Trajes Falleros

Av. Camp de Morvedre, 87
 Tel. 96 267 15 75
 PUERTO DE SAGUNTO

AMB LA COL-LABORACIÓ

AJUNTAMENT DE SAGUNT

 | Diputació
 de València

Amb les Falles, de *tota la vida*.

Aptis IELTS
Forward thinking
English learning

 **BRITISH
COUNCIL** | Member Examinations
Partnership Programme
Ad vantage ®

British English Centre

“Centre preparador dels exàmens de Cambridge English”

Tel. 96 108 76 75

Av. Arquitecte Alfredo Simón, 26 Baix
46520 Port de Sagunt. València